

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ &
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Λ. Μεσογείων 45

Ταχ. Κώδικας : 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Μ. Λουκίδου

Τηλέφωνο: 2104790457

Email: m.loukidou@elga.gr

Ημερομηνία 04-03-2024
Α.Π.: οικ. 611

**1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014 – 2022**

**1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014 – 2022**

Μέτρο 5:	Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων.
Υπομέτρο 5.2:	Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα.
Καθεστώς:	Επενδύσεις αποκατάστασης ζημιών κεφαλαίου σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
Νομική βάση:	Άρθρο 18 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ.
Κατηγορία:	Ιδιωτικές επενδύσεις
Δικαιούχοι:	Φυσικά, νομικά πρόσωπα που πληρούν τις προδιαγραφές της παρούσας.
Προϋπολογισμός:	45.000.000 €
Ένταση στήριξης:	100 % του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις ανασύστασης του παραγωγικού δυναμικού, που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα.
Περίοδος υποβολής:	Από 07/03/2024 έως 30/04/2024

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4314/23-12-2014 (Α΄ 265) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α΄ 297) και άλλες διατάξεις», όπως κάθε φορά ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 69, παρ. 2.
2. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (Α΄ 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ.22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο

Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006.

4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347/20.12.2013).
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθμ. 352/78, (ΕΚ) αριθμ. 165/94, (ΕΚ) αριθμ. 2799/98, (ΕΚ) αριθμ. 814/2000, (ΕΚ) αριθμ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθμ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347/20.12.2013).
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022.
7. Το Π.Δ. 97/08-09-2017 (Α΄ 138) «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. Το Π.Δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄131).
9. Την υπ΄ αριθμ. 2618/13-10-2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» (Β΄ 5375), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Την υπ΄ αρ. 4760/23.06.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», με την οποία διορίζεται ο κ. Παπαγιαννίδης Δημήτριος του Οδυσσέα, στη θέση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υ.Ο.Δ.Δ. 483).

11. Την υπ' αριθμ. 282966/9-7-2007 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β' 125/2007).
12. Την υπ' αριθμ. 281255/06-05-2008 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχων του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία "Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)» (Β' 794/2008).
13. Την υπ' αριθμ. 1065/19-04-2016 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος "Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014- 2020"» (Β' 1273), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
14. Την υπ' αριθμ. 2323/23-9-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ» (Β' 3290), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
15. Την υπ' αριθμ. C (2015) 9170 final/11-12-2015 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
16. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως κάθε φορά ισχύει.
17. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως κάθε φορά ισχύει.
18. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση όπως κάθε φορά ισχύει.

19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 όπως κάθε φορά ισχύει.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
21. Τον Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 2021 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τις εγγυήσεις και τη χρήση του ευρώ.
22. Τον Εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/128 της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια όπως κάθε φορά ισχύει.
23. Την αριθμ. 4941/07-11-2011 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από Εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδος 2007-2013» (Β' 2538).
24. Την αριθμ. 1874/15-2-2024 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων , «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του Υπομέτρου 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα» του Μέτρου 5 «Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α) 2014-2020 (Β' 1187)
25. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 576/1.3.2024 έγγραφο της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ για τη σύμφωνη γνώμη της.
26. Ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

27. Την υπό στοιχεία Α2649/27.7.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας των Δημοτικών Κοινοτήτων Αλμυρού, Κροκίου και Πλατάνου, της Δημοτικής Ενότητας Αλμυρού του Δήμου Αλμυρού της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
28. Την υπό στοιχεία Α2658/27.7.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας των Δημοτικών Κοινοτήτων Βελεστίνου, Αγίου Γεωργίου και Αερινού, της Δημοτικής Ενότητας Φερών του Δήμου Ρήγα Φεραίου της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
29. Την υπό στοιχεία Α2659/27.7.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας των Δημοτικών Κοινοτήτων Βόλου, Νέας Ιωνίας, Αισωνίας, Νέας Αγχιάλου και Μακρυνίτσας, του Δήμου Βόλου της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
30. Την υπό στοιχεία Α2689/28.7.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας της Δημοτικής Κοινότητας Περιβλέπτου της Δημοτικής Ενότητας Φερών του Δήμου Ρήγα Φεραίου της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
31. Την υπό στοιχεία Α3688/7.9.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την παράταση κήρυξης σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Δομοκού της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
32. Την υπό στοιχεία Α3711/19.9.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Τυρνάβου της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας και της Δημοτικής Κοινότητας Μεγάλου Ελευθεροχωρίου της Δημοτικής Ενότητας Ποταμιάς, της Δημοτικής Κοινότητας Βερδικούσιας της Δημοτικής Ενότητας Βερδικούσιας, της Δημοτικής Κοινότητας Κρανέας της Δημοτικής Ενότητας Αντιχασίων, των Δημοτικών Κοινοτήτων Καρυάς, Κρυόβρυσης, Συκαμινέας της Δημοτικής Ενότητας Καρυάς του Δήμου Ελασσόνας της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
33. Την υπό στοιχεία Α3638/06.09.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Λαρισαίων της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας και την παράταση των αποφάσεων κήρυξης για τους Δήμους Φαρσάλων, Τεμπών, Κιλελέρ και Αγιάς

34. Την υπό στοιχεία Α3626/06.09.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
35. Την υπό στοιχεία Α3625/06.09.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας της των Δημοτικών Ενοτήτων Καλλιφωνίου, Κάμπου, Καρδίτσας και Μητρόπολης του Δήμου Καρδίτσας της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας και την παράταση των αποφάσεων κήρυξης για τις υπόλοιπες περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας.
36. Την υπό στοιχεία Α3610/06.09.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας της Δημοτικής Κοινότητας Αερινού της ΔΕ Φερών του Δήμου Ρήγα Φεραίου, του Δήμου Αλοννήσου και του Δήμου Σκοπέλου της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και της Περιφερειακής Ενότητας Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και την παράταση των αποφάσεων κήρυξης για τις υπόλοιπες περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και της Περιφερειακής Ενότητας Σποράδων.
37. Την υπό στοιχεία Α3372/25.08.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και την υπό στοιχεία Α542/21.02.2024 παράταση για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας
38. Την υπό στοιχεία Α3372/25.08.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και την υπό στοιχεία Α542/21.02.2024 παράταση για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας της Δημοτικής Κοινότητας Σουφλίου, της Δημοτικής Ενότητας Σουφλίου, του Δήμου Σουφλίου, της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν από καταστροφική δασική πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 21-08-2023.
39. Την υπό στοιχεία Α3121/19.08.2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και την υπό στοιχεία Α522/19.02.2024 παράταση για την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Αλεξανδρούπολης της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν από καταστροφική δασική πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 19-08-2023

ΚΑΛΕΙ

Τους ενδιαφερόμενους του υπομέτρου 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (ζωικό και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 (ΠΑΑ), εφόσον το επιθυμούν, να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο του καθεστώτος «Επενδύσεις αποκατάστασης ζημιών» σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

1. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

1.1. Προκυρησσόμενο Υπομέτρο/Καθεστώς

Καθεστώς ενισχύσεων «Επενδύσεις αποκατάστασης ζημιών» του Υπομέτρου 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα» του μέτρου 5 «Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων» το οποίο έχει ως νομική βάση τις διατάξεις του άρθρου 18 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ.

1.2. Στόχοι του καθεστώτος

Το καθεστώς ενισχύσεων «Επενδύσεις αποκατάστασης ζημιών» στόχο έχει να στηρίξει την οικονομία των παραγωγών, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τις δαπάνες επανόρθωσης των ζημιών, που προκλήθηκαν στη γεωργία και κτηνοτροφία από φυσικές καταστροφές και δυσμενή καιρικά φαινόμενα ή κλιματικά γεγονότα, και να συνεχίσουν ομαλά την παραγωγική τους δραστηριότητα.

1.3. Συμβολή στους στόχους του ΠΑΑ 2014 - 2022

Στο πλαίσιο του στρατηγικού προγραμματισμού του ΠΑΑ το καθεστώς συμβάλλει στην προτεραιότητα για την Αγροτική Ανάπτυξη «Πρώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων καθώς και της ευζωίας των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία» και στην περιοχή εστίασης «Στήριξη της διαχείρισης και πρόληψης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση».

1.4. Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

α) Το καθεστώς ενίσχυσης εφαρμόζεται στις ΠΕ Καρδίτσας, Τρικάλων, Λάρισας και Μαγνησίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας που επλήγησαν από την κακοκαιρία Daniel και τις πυρκαγιές του Ιουλίου 2023, την περιοχή του Δήμου Δομοκού της ΠΕ Φθιώτιδας, της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που επλήγη από την κακοκαιρία Daniel, καθώς και στους Δήμους Αλεξανδρούπολης και Σουφλίου της ΠΕ Έβρου, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που επλήγησαν από την καταστροφική δασική πυρκαγιά του Αυγούστου 2023, σύμφωνα με τις ανωτέρω Αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, παρέχοντας στήριξη για επανόρθωση ζημιών κεφαλαίου σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αφορούν την αα) ανασύσταση ζημιών ζωικού κεφαλαίου και αβ) αποκατάσταση ζημιών παγίου κεφαλαίου και εξοπλισμού που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και καταστροφικά συμβάντα.

β) Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 18 του Καν. (ΕΕ) 1305/13, προαπαιτούμενο για την εφαρμογή του καθεστώτος είναι η έκδοση απόφασης (εφεξής Απόφαση Αναγνώρισης) για την επίσημη αναγνώριση της φυσικής καταστροφής που έχει πλήξει μια περιοχή και η οποία αφορά τουλάχιστον στο 30% του γεωργικού δυναμικού που επλήγη από την φυσική καταστροφή.

γ) Το καθεστώς δεν εφαρμόζεται σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις: γα) για επανόρθωση ζημιών κεφαλαίου από φυσικές καταστροφές που δεν έχουν αναγνωριστεί ως τέτοιες με την Υπουργική Απόφαση, γβ) για επανόρθωση ζημιών κεφαλαίου από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και καταστροφικά συμβάντα όταν οι δαπάνες ανασύστασης έχουν χρηματοδοτηθεί εξ' ολοκλήρου από άλλο φορέα και γγ) για απώλεια εισοδήματος από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και καταστροφικά συμβάντα.

1.5. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι εννοιολογικοί προσδιορισμοί του Παραρτήματος 1 που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

1.6. Πιστώσεις - Χρηματοδότηση

Η δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης ανέρχεται στα 45.000.000 € και συγχρηματοδοτείται απολογιστικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

1.7. Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων

Η στήριξη παρέχεται στο δικαιούχο απολογιστικά με τη μορφή επιχορήγησης κεφαλαίου και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών.

1.8. Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών

Οι δαπάνες προκειμένου να ενισχυθούν πληρούν τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των επόμενων παραγράφων.

1.8.1. Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες, οι οποίες πραγματοποιούνται για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο των φυσικών καταστροφών, των δυσμενών κλιματικών φαινομένων ή των καταστροφικών συμβάντων (από εδώ και στο εξής «καταστροφικά αίτια»).

α) Οι δαπάνες προκειμένου να ενισχυθούν θα πρέπει: αα) να αφορούν σε αγροτεμάχια των οποίων η νόμιμη κατοχή, διάρκειας κατ' ελάχιστον δέκα (10) ετών από το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης, ανήκει στο δικαιούχο, ή στην περίπτωση των μελισσοσμηνών η περιοχή στην οποία βρίσκονταν οι κυψέλες κατά την εκδήλωση του καταστροφικού συμβάντος να ήταν εντός της περιγραφόμενης περιοχής εφαρμογής του μέτρου της παραγράφου 1.4 αβ) να αφορούν αποκλειστικά την προς στήριξη εκμετάλλευση, αγ) να έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης, αδ) να έχουν υλοποιηθεί μετά την ημερομηνία υποβολής της αναγγελίας ζημιάς και μέχρι την εκπνοή της περιόδου υλοποίησης εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στην απόφαση ένταξης πράξης, αε) να εξυπηρετούν τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίθηκαν, αστ) να μπορούν να ελεγχθούν και επαληθευτούν, και αζ) να μην παρέχουν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε γεωργική εκμετάλλευση.

β) Οι δαπάνες ελέγχονται όταν ο διοικητικός έλεγχος της αίτησης πληρωμής επιβεβαιώνει ότι: βα) το οικονομικό αντικείμενο έχει υλοποιηθεί και εξοφληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη Φορολογική Διοίκηση (για παράδειγμα Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών του Ν. 4093/12 (Α'222) όπως ισχύει κάθε φορά) και ββ) το φυσικό αντικείμενο ανταποκρίνεται με εκείνο της απόφασης ένταξης.

γ) Οι δαπάνες επαληθεύονται όταν η επιτόπια επίσκεψη του διοικητικού ελέγχου της αίτησης πληρωμής επαληθεύει ότι οι δαπάνες πράγματι είναι εγκατεστημένες στον τόπο της επένδυσης και

λειτουργικές, και το φυσικό τους αντικείμενο ανταποκρίνεται με εκείνο που προέκυψε από τον έλεγχο της περίπτωσης β'.

δ) Δεν κρίνονται επιλέξιμες: α) δαπάνες που δεν εξυπηρετούν την υλοποίηση της πρότασης ανασύστασης, όπως δαπάνες για την κανονική λειτουργία της εκμετάλλευσης, δαπάνες συντήρησης, αγοράς εφοδίων κλπ, β) δαπάνες που αποσβένονται εντός του έτους, γ) ΦΠΑ εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος και λοιπές δημοσιονομικές δαπάνες, δ) δαπάνες αγοράς γης οποιασδήποτε νομικής ή άλλης μορφής (πχ αγροτεμάχιο, οικόπεδο, γήπεδο κλπ) κτιρίων, εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, ε) τόκοι χρέους, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης στ) δαπάνες που υλοποιούνται πριν την εκδήλωση του καταστροφικού συμβάντος, ζ) δαπάνες απόσβεσης κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 69 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η) δαπάνες αγοράς και φύτευσης ετήσιων φυτών, και θ) δαπάνες αγοράς και φύτευσης πολυετών φυτειών, των οποίων η εγκατάσταση γίνεται με τη χρήση σπόρου.

1.8.2. Εύλογο κόστος υλοποίησης δαπανών

α) Οι επενδύσεις έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης. Ο υποψήφιος οφείλει να τεκμηριώσει το εύλογο κόστος υλοποίησης των επενδύσεων ως τη δαπάνη η οποία αντιστοιχεί στην εμπορική αξία της επένδυσης και η οποία πραγματικά καταβάλλεται προς τον προμηθευτή, με την προσκόμιση εμπορικών τιμοκαταλόγων, προσφορών, προσμετρήσεων ή προϋπολογισμών έργου τυποποιημένων ή ad hoc, ανάλογα με την κατηγορία δαπάνης.

β) Δαπάνες που υπερβαίνουν το εύλογο κόστος προσαρμόζονται σε αυτό από τα εμπλεκόμενα στις διαδικασίες όργανα.

γ) Κατά τη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης η εμπορική αξία των επενδύσεων και κατ' επέκταση το εύλογο κόστος τους προσδιορίζεται σύμφωνα με τους Πίνακες του Παραρτήματος 5.

δ) Το εύλογο κόστος δαπανών που δεν περιλαμβάνονται στους Πίνακες του Παραρτήματος 5 προσδιορίζεται με την προσκόμιση τουλάχιστον τριών (3) οικονομοτεχνικών προσφορών. Η προσφορά περιλαμβάνει: i) τα φορολογικά και εμπορικά στοιχεία του προμηθευτή και τα στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν, ii) την περιγραφή του επενδυτικού αγαθού, τα τεχνικά χαρακτηριστικά, τη δυναμικότητα, την ποσότητα και τη μονάδα μέτρησης, iii) τη συνολική προσφερόμενη τιμή, την τιμή μονάδος ή τις επί μέρους τιμές, όταν η προσφορά περιλαμβάνει διακριτά μέρη τα οποία πρόκειται να τιμολογηθούν χωριστά και οποιοδήποτε άλλο σχετικό κόστος το οποίο περιλαμβάνεται στη συνολική προσφερόμενη τιμή (π.χ. εργασίες προετοιμασίας, υπηρεσίες μεταφοράς και εγκατάστασης κ.λπ.) iv) τον αναλογούντα Φ.Π.Α. και τις λοιπές τυχόν επιβαρύνσεις και ε) ότι τα περιγραφόμενα επενδυτικά αγαθά είναι καινούργια και αμεταχειρίστα και διαθέτουν, κατά περίπτωση, σήμανση, πιστοποίηση, άδεια και οτιδήποτε άλλο απαιτείται κατά περίπτωση από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Επιπροσθέτως για επενδυτικές δαπάνες που υπερβαίνουν τα 25.000 ευρώ προσκομίζεται και το σχετικό τεχνικό φυλλάδιο (prospectus) καθώς και κάθε άλλη τεχνική πληροφορία που κατά την κρίση του υποψήφιου είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση του εύλογου της δαπάνης.

ε) Κατά τη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων πληρωμής, το εύλογο του κόστους ελέγχεται με βάση τα τεχνικά και οικονομικά παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση.

στ) Τα όργανα που εμπλέκονται στους διοικητικούς, συμπεριλαμβανομένης της επιτόπιας επίσκεψης, και επιτόπιους ελέγχους των αιτήσεων πληρωμής, εφόσον το κρίνουν απαραίτητο, δύνανται να ελέγχουν με κάθε πρόσφορο μέσο το εύλογο κόστος υλοποίησης των επενδυτικών δαπανών. Συνεπάγεται ότι δύνανται να ζητούν από τον δικαιούχο, τον προμηθευτή ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση του εύλογου κόστους υλοποίησης των επενδυτικών δαπανών.

ζ) Οποιαδήποτε υπόνοια μη συμμόρφωσης ή/και μη συμμόρφωση που προκύπτει από τους διοικητικούς, συμπεριλαμβανομένης της επιτόπιας επίσκεψης και επιτόπιους ελέγχους των αιτήσεων πληρωμής (εικονικές συναλλαγές, υπερτιμολογήσεις, πλαστά τιμολόγια κ.λπ.) και δεν καλύπτεται θεσμικά από τις αρμοδιότητες των οργάνων που εμπλέκονται στον έλεγχο αποστέλλεται στις αρμόδιες κατά τον νόμο υπηρεσίες που αναλαμβάνουν τον περεταίρω έλεγχο.

1.9. **Επιλέξιμες δαπάνες**

α) Ενισχύονται δαπάνες αποκατάστασης επιλέξιμων ζημιών: αα) για την αποκατάσταση παγίου κεφαλαίου και εξοπλισμού μέσω: i) της αποκατάστασης υφιστάμενων γεωργικών κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, που είναι σύμφωνη με τις εθνικές και κοινοτικές προδιαγραφές ii) της κατασκευής σύγχρονων γεωργικών κτιρίων και εγκαταστάσεων λόγω μετεγκατάστασης που τηρούν τις εθνικές και κοινοτικές προδιαγραφές, iii) της αγοράς καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού (σε αντικατάσταση παλαιότερου τύπου) αβ) για την ανασύσταση ζωικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων και των μελισσοσμηνών, μέσω i) της αντικατάστασης ζημιωθέντος ζωικού κεφαλαίου, ii) της αγοράς βελτιωμένου ζωικού κεφαλαίου και αγ) γενικές δαπάνες, οι οποίες δεν μπορούν να ξεπερνούν το 10% του συνόλου των δαπανών και αφορούν δαπάνες αμοιβών Μηχανικών, Γεωπόνων και διαχειριστικά έξοδα φακέλου.

β) Δαπάνες για την επίτευξη της ενεργειακής αυτονομίας και ανεξαρτησίας των αγροτικών μονάδων, συνδεδεμένων ή μη διασυνδεδεμένων με το δίκτυο, εφόσον προϋπήρχαν.

γ) Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση δαπανών του σημείου β, είναι η ύπαρξη ενισχυόμενων δαπανών του σημείου αα της παρούσας.

δ) Οι επενδύσεις του σημείου αα δεν μπορούν να ξεπερνούν σε δυναμική ζωικού κεφαλαίου την αρχική κατάσταση που προϋπήρχε πριν την εκδήλωση του καταστροφικού συμβάντος

1.10. **Μη επιλέξιμες δαπάνες**

Δεν ενισχύονται: α) δαπάνες που δεν εξυπηρετούν την υλοποίηση της πρότασης ανασύστασης, όπως δαπάνες για την κανονική λειτουργία της εκμετάλλευσης, δαπάνες συντήρησης, αγοράς εφοδίων κλπ, β) ΦΠΑ εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος και λοιπές δημοσιονομικές δαπάνες, γ) δαπάνες αγοράς γης οποιασδήποτε νομικής ή άλλης μορφής (πχ αγροτεμάχιο, οικόπεδο, γήπεδο κλπ) κτιρίων, εγκαταστάσεων, μεταχειρισμένου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, δ) δαπάνες που υλοποιούνται πριν την αναγγελία ζημιάς και στ) δαπάνες απόσβεσης κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 69 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

1.11. **Ποσά και ποσοστά στήριξης**

Το ποσοστό στήριξης ανέρχεται έως το 100% του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις αποκατάστασης του παραγωγικού δυναμικού, που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα.

Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός ανά παραγωγό θα ανέρχεται έως τις 250.000 ευρώ σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης ή ανέγερσης γεωργικών κτιρίων και κατασκευών όταν έχει επέλθει ολοσχερής καταστροφή, ενώ σε περιπτώσεις επιδιόρθωσης υφιστάμενης κτιριακής εγκατάστασης έως τις 100.000 ευρώ.

1.12. **Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης**

Για τις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης του υπομέτρου 5.2 χρησιμοποιούνται οι δείκτες των κάτωθι πινάκων:

Πίνακας 1 : Δείκτες Εκροών (Output Indicators)

Δείκτες Εκροών	Περιγραφή
O1	Συνολικές δημόσιες δαπάνες (ευρώ)
O2	Συνολική επένδυση (δημόσια και ιδιωτική δαπάνη) (ευρώ)
O4	Αριθμός εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων στις οποίες παρέχεται στήριξη (αριθμός)

Πίνακας 2 : Ανάλυση δείκτη O4 σε Διαστάσεις

Δείκτης Εκροών	Διάσταση Δείκτη	Περιγραφή δεδομένων διάστασης δείκτη	Τρόπος Συμπλήρωσης
O4	BT1	Είδος δικαιούχου	Κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης
	BT2		
			Ο Δικαιούχος επιλέγει ένα δεδομένο

Πίνακας 3 : Δείκτες Στόχων (Target Indicators)

Δείκτης Στόχων	Περιγραφή
T7	Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (αφορά περιοχή παρέμβασης 3B)

2. ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Αρμόδιοι φορείς για τη διαχείριση, εφαρμογή και έλεγχο του καθεστώτος είναι:

1. Ως Φορέας Διαχείρισης, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ), η οποία έχει και την αρμοδιότητα της συνολικής διαχείρισης και εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022, όπως προβλέπεται στο Ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) του Μέτρου, ορίζεται ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) με τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της με αριθ. πρτ. 2323/2016 (Β' 3290) απόφασης Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περί «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 (ΠΑΑ) στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Πράξεων ΠΑΑ», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

3. Ως Φορέας καταβολής της δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυση), αρμόδιος Οργανισμός Πληρωμών, ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 62 του Ν. 4314 (Α' 265) ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ο οποίος έχει και τη συνολική ευθύνη του ελέγχου των αιτήσεων πληρωμής του άρθρου 20 και της καταβολής των ενισχύσεων εκτός των αρμοδιοτήτων που έχει εκχωρήσει στον ΕΛ.Γ.Α. και για τις οποίες ασκεί εποπτεία.

3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

3.1. Προϋποθέσεις ένταξης στο καθεστώς

α) Δικαιούχοι του καθεστώτος ενίσχυσης μπορούν να κριθούν τα πρόσωπα που: αα) πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της παραγράφου 3.2, αβ) να έχουν ενταχθεί σε αναγγελία ζημιάς με την υποβολή και αρχικής αίτησης χορήγησης ενίσχυσης, των άρθρων 11 και 14 της ΥΑ αντίστοιχα, αγ) υποβάλλουν στον τόπο και χρόνο που ορίζονται στο άρθρο 5.2 της παρούσης την αίτηση στήριξης του άρθρου 5.3 προκειμένου να ενταχθούν στο καθεστώς, αδ) στο πλαίσιο της εγκεκριμένης επενδυτικής πρότασης υλοποιούν δαπάνες που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 αε) υποβάλλουν αίτηση πληρωμής προκειμένου να πιστοποιηθεί η ορθή εκτέλεση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των δαπανών της επενδυτικής πρότασης και να τους καταβληθεί η αναλογούσα δημόσια οικονομική στήριξη (ενίσχυση), αστ) αποδέχονται τη δημοσιοποίηση των προσωπικών τους δεδομένων και τον τρόπο επικοινωνίας των παραγράφων 3.4 και 3.5 αντίστοιχα, και αζ) αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις της παραγράφου 11 της παρούσης.

β) Δεν παρέχεται καμία στήριξη, ακόμα και αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, στις ακόλουθες περιπτώσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων: βα) των οποίων οι κάτοχοι αιτούνται τη χρηματοδότηση δαπανών που έχουν ήδη συγχρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου ή πρόκειται να συγχρηματοδοτηθούν από το ίδιο ή άλλο συγχρηματοδοτούμενο καθεστώς, συμπεριλαμβανομένων των καθεστώτων ενίσχυσης του Ν. 4399/16 (Α' 117) «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων» για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της Χώρας – Σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει κάθε φορά. ββ) των οποίων οι κάτοχοι δηλώνουν με την υπεύθυνη δήλωση ψευδή ή ανακριβή στοιχεία εκ προθέσεως, προκειμένου να ενταχθούν στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης (όπως στοιχεία σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, την έκταση της καλλιέργειας, την υπόδειξη άλλης εκμετάλλευσης), βγ) για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού στο πλαίσιο του παρόντος και του προηγούμενου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και δεν έχει προσκομιστεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού, βδ) που έχουν εγκαταλειφθεί, βε) όταν η ζημιά οφείλεται σε αμέλεια, υπαιτιότητα ή παράλειψη του κατόχου της βστ) για ζημιές, κατά το ποσοστό που προέκυψαν, διευρύνθηκαν ή επεκτάθηκαν, επειδή ο κάτοχός της δεν έλαβε έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό ή την αποκατάσταση των ζημιών αυτών, βζ) που οι εγκαταστάσεις τους καταλαμβάνουν εκτάσεις μέσα στην περίμετρο της ανώτατης στάθμης των φυσικών ή τεχνητών ρευμάτων ή άλλων όγκων γλυκού νερού, οι οποίες αποκαλύπτονται κατά τη διακύμανση της στάθμης του νερού, καθώς επίσης και εκτάσεις, που σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία χαρακτηρίζονται σαν «ζώνες έργων» και υφίστανται ζημιές από πλημμύρα, βη) σε εκμεταλλεύσεις εκτροφής σαλιγκαριών, σε σηροτροφικές επιχειρήσεις, σε επιχειρήσεις μανιταριών, σε επιχειρήσεις γουνοφόρων ζώων, σε ιπποστάσια ίππων αθλήσεων και ιπποφορβεία, σε κυνοτροφεία, σε εκμεταλλεύσεις ειδών άγριας πανίδας, σε εκτροφεία θηραμάτων για βρώση, αναψυχή ή αθλητισμό (πχ. αντικείμενο ελεγχόμενου κυνηγιού), σε πάρκα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Όλα τα παραπάνω ισχύουν και για τους μελισσοκόμους κατόχους μελισσοκομικού βιβλιαρίου.

3.2. Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων

3.2.1. Δικαιούχοι φυσικά πρόσωπα

α) Δικαιούχος του καθεστώτος δύνανται να κριθεί κάθε φυσικό πρόσωπο που την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης πληροί τα ακόλουθα κριτήρια: αα) είναι ενεργός γεωργός εγγεγραμμένος στο ΜΑΑΕ, αβ) έχει υποβάλλει Ενιαία Αίτηση Εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της στήριξης και του έτους εκδήλωσης του ζημιογόνου αιτίου, αγ) είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος, αδ) είναι ασφαλιστικά ενήμερος της υποχρεωτικής ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α., έτος 2023 αε) είναι νόμιμος κάτοχος της γεωργικής εκμετάλλευσης που υπέστη το ζημιογόνο αίτιο ή μελισσοκόμος κάτοχος μελισσοκομικού βιβλιαρίου και να λειτουργεί νόμιμα.

3.2.2. Δικαιούχοι νομικά πρόσωπα

α) Δικαιούχος του καθεστώτος δύναται να κριθεί κάθε νομικό πρόσωπο που την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης πληροί τα ακόλουθα κριτήρια: αα) έχει συσταθεί σύμφωνα με το ισχύον εμπορικό δίκαιο και εμφανίζεται με τη νομική μορφή Ομόρρυθμης Εταιρείας (ΟΕ), Ετερόρρυθμης Εταιρείας (ΕΕ), Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ), Ανώνυμης Εταιρείας (ΑΕ) και Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (ΙΚΕ), αβ) είναι μικρομεσαία επιχείρηση, αγ) λειτουργεί τουλάχιστον ένα έτος με οικονομικά αποτελέσματα, αδ) με την επιφύλαξη της περίπτωσης β', έχει διάρκεια τουλάχιστον δέκα (10) έτη από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης και σε κάθε περίπτωση τέτοια που να καλύπτει τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις του καθεστώτος, αε) είναι εγγεγραμμένο στο ΜΑΑΕ, αστ) έχει την ιδιότητα του ενεργού γεωργού και η κύρια δραστηριότητά του είναι η γεωργία, αζ) έχει υποβάλλει Ενιαία Αίτηση Εκμετάλλευσης του έτους υποβολής του έτους εκδήλωσης του ζημιογόνου αιτίου αη) είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερο, αθ) είναι ασφαλιστικά ενήμερο της υποχρεωτικής ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. σύμφωνα με τον Ν. 3877/2010 όπως ισχύει κάθε φορά για το έτος εκδήλωσης του ζημιογόνου αιτίου, 2023, αι) δεν τελεί υπό πτώχευση, λύση, αναγκαστική διαχείριση ή εκκαθάριση, ακ) είναι νόμιμος κάτοχος της γεωργικής εκμετάλλευσης που υπέστη το ζημιογόνο αίτιο, αλ) η εκμετάλλευση λειτουργεί νόμιμα και αμ) αποδέχεται την υποβολή της αιτούμενης πρότασης στήριξης στο καθεστώς της παρούσας

β) Κατά παρέκκλιση του εδαφίου αδ) της περίπτωσης α' πιο πάνω, νομικά πρόσωπα που την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης έχουν διάρκεια ισχύος μικρότερη των δέκα (10) ετών δύναται να την παρατείνουν το αργότερο μέχρι την έκδοση της απόφασης ένταξης στο καθεστώς. Η διάρκεια του νομικού προσώπου υπολογίζεται ως διαφορά μεταξύ του έτους της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των αιτήσεων στήριξης και του έτους λύσης της εταιρικής σχέσης.

γ) Δεν γίνεται δεκτή η αορίστου διάρκειας ισχύς της εταιρικής σχέσης. Θα πρέπει να προσαρμοστεί στη δεκαετία

δ) Για την εφαρμογή της παρούσας όπου γίνεται χρήση του όρου «νομικό πρόσωπο» νοείται το νομικό πρόσωπο της παρούσας παραγράφου 3.2.2. και όχι νομικά πρόσωπα που ανήκουν σε Ομάδα Γεωργών ή που ελέγχονται από αυτές.

ε) Δεν δύναται να κριθούν δικαιούχοι του καθεστώτος υπό σύσταση νομικά πρόσωπα.

3.3. Δικαιώματα δικαιούχου

Οι δυνητικοί δικαιούχοι ή ο δικαιούχος, κατά περίπτωση προσώπου, έχουν τα δικαιώματα της υπαναχώρησης, της διόρθωσης προφανών σφαλμάτων και της ενδικοφανούς προσφυγής.

3.3.1. Δικαίωμα υπαναχώρησης (άρθρο 3 του Καν (ΕΕ) 809/14)

α) Παρέχεται το δικαίωμα ανάκλησης της αίτησης στήριξης, της αίτησης τροποποίησης της απόφασης ένταξης, της αίτησης προκαταβολής ή πληρωμής οποτεδήποτε μετά την υποβολή και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διαδικασίες Ι.1.2 «Υποβολή αιτήσεων στήριξης», Ι.1.5 «Ανάκληση ένταξης πράξης» και Ι.6.2 «Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής» όπως περιγράφεται στο ΣΔΕ και ισχύει κάθε φορά. Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτημα ανάκλησης ως προς τα μέρη που έχουν ελεγχθεί και για τα οποία έχουν διαπιστωθεί ευρήματα ή εφόσον έχει αναγγελθεί επιτόπιος έλεγχος στον δικαιούχο Η ανάκληση επαναφέρει το δυνητικό δικαιούχο ή το δικαιούχο, κατά περίπτωση προσώπου, στην κατάσταση που βρισκόταν πριν την υποβολή της αίτησης ή του τμήματος αυτής που ανακαλείται.

β) Ειδικά όσον αφορά την αίτηση στήριξης, το αίτημα υπαναχώρησης τμήματός της υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία οριστικοποίησής της. Τυχόν αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την

πιο πάνω προθεσμία, χωρίς την επίκληση περιστατικών ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, αρχειοθετούνται.

γ) Ειδικά όσον αφορά την αίτηση τροποποίησης της απόφασης ένταξης, την αίτηση προκαταβολής ή πληρωμής, το αίτημα υπαναχώρησης δεν μπορεί να υποβληθεί στην περίπτωση που έχει διαπιστωθεί μη συμμόρφωση με την παρούσα ύστερα από διοικητικό ή επιτόπιο έλεγχο και μέχρι συμμόρφωσης του δικαιούχου με τις οδηγίες των αρμόδιων φορέων. Ομοίως, αίτημα υπαναχώρησης δεν μπορεί να υποβληθεί στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει ενημερωθεί από τις αρμόδιες αρχές για την πρόθεσή τους να διενεργήσουν διοικητικό ή επιτόπιο έλεγχο. Στην περίπτωση υποβολής αιτήματος, αυτό δεν εξετάζεται μέχρι τη συμμόρφωση ή την ολοκλήρωση του ελέγχου.

3.3.2. Δικαίωμα διόρθωσης προφανών σφαλμάτων (άρθρο 4 του Καν. (ΕΕ) 809/14)

α) Παρέχεται το δικαίωμα διόρθωσης προφανών σφαλμάτων της αίτησης στήριξης, της αίτησης τροποποίησης της απόφασης ένταξης, της αίτησης προκαταβολής ή πληρωμής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην διαδικασία 1.6.3. «Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής» όπως περιγράφεται στο ΣΔΕ και ισχύει κάθε φορά. Το δικαίωμα διόρθωσης προφανών σφαλμάτων περιλαμβάνει τόσο την αντικατάσταση υποβληθέντων δικαιολογητικών, σε ηλεκτρονική μορφή, όσο και τη συμπλήρωσή τους. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΑΑ στον τόπο που υποβλήθηκε και το αρχικό αίτημα. Όταν η διόρθωση αφορά δικαιολογητικά που δεν έχουν περιέλθει στους αρμόδιους φορείς, τα δικαιολογητικά αυτά υποβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την οριστικοποίηση του αιτήματος διόρθωσης. Με την παρέλευση της πιο πάνω προθεσμίας, χωρίς την επίκληση περιστατικών ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, η αίτηση αρχειοθετείται.

β) Ειδικά στην περίπτωση διόρθωσης προφανών σφαλμάτων της αίτησης στήριξης το σχετικό αίτημα υποβάλλεται το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης. Τυχόν αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την πιο πάνω προθεσμία, χωρίς την επίκληση περιστατικών ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, αρχειοθετούνται.

3.3.3. Δικαίωμα ενδικοφανούς προσφυγής (άρθρο 25 του Ν. 2690/19)

α) Παρέχεται το δικαίωμα της ενδικοφανούς προσφυγής (προσφυγή) στα πορίσματα των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων που διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές.

β) Η προσφυγή υποβάλλεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΑΑ εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία που ο υποψήφιος ή ο δικαιούχος, κατά περίπτωση προσώπου, έλαβε γνώση του αρνητικού πορίσματος. Προσφυγές στο αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, τροποποίησης της απόφασης ένταξης, προκαταβολής, πληρωμής και σε ευρήματα επιτόπιων ελέγχων υποβάλλονται στον ΕΛ.Γ.Α.

γ) Η προσφυγή συνοδεύεται από οποιοδήποτε αποδεικτικό έγγραφο και στοιχείο που κατά την κρίση του υποψηφίου ή του δικαιούχου, κατά περίπτωση προσώπου, απαιτείται για την τεκμηρίωσή της.

δ) Η προσφυγή προκειμένου να γίνει αποδεκτή από τους αρμόδιους φορείς πρέπει να τεκμηριώνει τους λόγους της βλάβης που υπέστη ο υποψήφιος ή ο δικαιούχος, κατά περίπτωση προσώπου, ή τη διαφωνία του με τα ευρήματα του ελέγχου. Ενστάσεις με αοριστολογίες που δεν αποδεικνύουν τη σχετική βλάβη ή διαφωνία δεν εξετάζονται από τους αρμόδιους φορείς.

3.4. Δημοσιοποίηση και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρο 113 Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013)

α) Τα προσωπικά δεδομένα των δικαιούχων δημοσιοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών για λόγους

διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

β) Τα δημοσιοποιούμενα προσωπικά δεδομένα των φυσικών προσώπων, περιλαμβάνουν: επώνυμο, όνομα και όνομα πατέρα, δήμο μόνιμης κατοικίας και ταχυδρομικό κώδικα, εγκριθείσα δημόσια δαπάνη και καταβληθείσα του έτους δημοσιοποίησης των δεδομένων.

γ) Τα δημοσιοποιούμενα προσωπικά δεδομένα των νομικών προσώπων, περιλαμβάνουν: διακριτικό τίτλο, επώνυμο και όνομα του νόμιμου εκπροσώπου ή/και του υπεύθυνου υλοποίησης, δήμο έδρας και ταχυδρομικό κώδικα, εγκριθείσα δημόσια δαπάνη και καταβληθείσα, τους έτους δημοσιοποίησης των δεδομένων.

δ) Τα προσωπικά δεδομένα δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του ΕΛ.Γ.Α. και του ΠΑΑ και αναρτώνται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» το αργότερο εντός του πρώτου εξαμήνου εκάστου έτους και μέχρι την ολοκλήρωση της Προγραμματικής Περιόδου και περιλαμβάνουν στοιχεία του προηγούμενου της δημοσίευσης έτους. Με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α. τα προς δημοσιοποίηση στοιχεία αποστέλλονται στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ το αργότερο εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου έτους. Τα δεδομένα παραμένουν διαθέσιμα τουλάχιστον για μια διετία από την ημερομηνία δημοσιοποίηση τους.

3.5. Επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές

α) Η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και του υποψηφίου ή του δικαιούχου, κατά περίπτωση προσώπου, πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

β) Ο υποψήφιος ή ο δικαιούχος, κατά περίπτωση προσώπου, αποδέχεται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται και παραλαμβάνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στο ΟΠΣΑΑ επέχουν θέση ενημέρωσής του και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων εκ μέρους τους.

γ) Σε περίπτωση συνεχούς αδυναμίας επικοινωνίας με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οι Αρμόδιοι Φορείς ενημερώνουν με συστημένη επιστολή τον υποψήφιο ή το δικαιούχο, κατά περίπτωση προσώπου, προκειμένου να αποκαταστήσει την ηλεκτρονική επικοινωνία.

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ

α) Ως διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, ορίζεται η περίοδος μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης ένταξης και της ημερομηνίας υποβολής της τελικής αίτησης πληρωμής.

β) Η διάρκεια υλοποίησης των δαπανών επανόρθωσης των ζημιών ορίζεται στους 12 μήνες.

γ) Σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις παρέχεται παράταση του χρόνου υλοποίησης η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τους έξη (6) μήνες. Η παράταση χορηγείται με την διαδικασία της τροποποίησης των στοιχείων πράξης ύστερα από αίτηση του δικαιούχου στην οποία τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους αιτείται την παράταση.

δ) Σε καμία περίπτωση η διάρκεια υλοποίησης δεν μπορεί να υπερβεί την 30/9/2025.

5. ΠΕΡΙΟΔΟΣ και ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

5.1. Προαπαιτούμενα υποβολής αίτησης στήριξης: Αναγγελία ζημιάς– Εκτίμηση

α) Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν ενταχθεί σε αναγγελία ζημιάς, με την υποβολή Αρχικής Αίτησης Χορήγησης Ενίσχυσης.

β) Η αναγγελία ζημιάς, και το οριστικό πόρισμα εκτίμησης του ΕΛ.Γ.Α. ή των Επιτροπών Κρατικής Αρωγής είναι απλώς προαπαιτούμενα για τη χορήγηση της στήριξης και δεν παρέχουν κανένα δικαίωμα στη στήριξη στον ενδιαφερόμενο εάν: βα) η αναγγελία ζημιάς δεν έχει υπαχθεί στην Απόφαση Αναγνώρισης, ββ) δεν έχει δημοσιοποιηθεί το καθεστώς μέσω της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, και βγ) δεν έχει υποβληθεί η αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς.

5.2. **Περίοδος υποβολής αιτήσεων στήριξης (αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς – φάκελος υποψηφιότητας)**

α) Οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να υπαχθούν στο καθεστώς ενίσχυσης, υποβάλλουν αίτηση στήριξης (φάκελος υποψηφιότητας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.3. Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης αρχίζει την **7/03/2024 και λήγει την 30/04/2024 και ώρα 15:00.**

β) Οι δυνητικοί δικαιούχοι, μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης δύνανται να την ανακαλέσουν ή και να τη διορθώσουν από προφανή λάθη σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3.4.1 και 3.4.2 αντίστοιχα.

5.3. **Αίτηση στήριξης**

α) Η αίτηση στήριξης περιλαμβάνει: αα) τα στοιχεία του υποψηφίου και της γεωργικής του εκμετάλλευσης, αβ) τον τίτλο της πρότασης επανόρθωσης, αγ) την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας του υποψηφίου όπως ορίζεται στο Παράρτημα 2 που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, αδ) την περιγραφή του σχεδίου επανόρθωσης, αε) την τεκμηρίωση των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας δαπανών, του αιτούμενου προϋπολογισμού και του εύλογου κόστους αυτών, αστ) στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του καθεστώτος, αζ) τη δήλωση αποδοχής των όρων και προϋποθέσεων της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αη) τα δικαιολογητικά υποβολής όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα 4 που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, αθ) κατάλογο με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και αι) κατάλογο δαπανών των ενεργειών και εργασιών επανόρθωσης.

β) Τα δικαιολογητικά της αίτησης στήριξης είναι πρωτότυπα ή αντίγραφα και σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι ευκρινή. Δικαιολογητικά που δεν είναι ευκρινή δεν λαμβάνονται υπόψη στον διοικητικό έλεγχο της αίτησης στήριξης (αξιολόγηση). Οι υπεύθυνες δηλώσεις του Ν. 1599/1986 (Α' 75) όπως ισχύει κάθε φορά υποβάλλονται θεωρημένες μέσω της πλατφόρμας gov.gr.

γ) Η αίτηση στήριξης αποτελείται από τον ηλεκτρονικό φάκελο και το σύνολο των παραπάνω υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Ο ηλεκτρονικός φάκελος της αίτησης στήριξης υποβάλλεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣΑΑ που λειτουργεί στον ιστότοπο www.opsaa.gr Μετά την επιτυχή ηλεκτρονική υποβολή του ηλεκτρονικού φακέλου της αίτησης στήριξης είναι δυνατή η οριστικοποίησή του στο σύστημα. Με την οριστικοποίησή του χορηγούνται αυτόματα: γα) μοναδικός κωδικός καταχώρησης, γβ) ημερομηνία οριστικοποίησης, γγ) κατάλογος με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, γδ) κατάλογος δαπανών, γε) αποδεικτικό κατάθεσης. Η ημερομηνία οριστικοποίησης λαμβάνεται υπόψη για το εμπρόθεσμο της υποβολής της αίτησης στήριξης. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή του ηλεκτρονικού φακέλου στο πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣΑΑ, η πληρότητά του και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή του είναι της αποκλειστικής ευθύνης του υποψηφίου.

δ) Ο ηλεκτρονικός φάκελος της αίτησης στήριξης όπως παράγεται μετά την οριστικοποίησή του από το πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣΑΑ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) όπως ισχύει κάθε φορά.

ε) Εγχειρίδιο οδηγιών συμπλήρωσης της αίτησης στήριξης θα υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο υποβολής των αιτήσεων.

6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ – ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1. Αρχές διοικητικού ελέγχου

α) Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης διενεργείται διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) όλων των αιτήσεων στήριξης προκειμένου με διαφανείς και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασίες να επιλεγούν εκείνες που θα ενταχθούν στο καθεστώς. Ο διοικητικός έλεγχος καλύπτει όλα τα στοιχεία που μπορούν και είναι ενδεδειγμένο να ελεγχθούν, όπως αναγράφονται στο σημείο 6.2.1.α της παρούσας, καταχωρείται ηλεκτρονικά στον ΟΠΣΑΑ και ολοκληρώνεται με την κατάταξη των αιτήσεων στήριξης σε παραδεκτές και μη παραδεκτές και την ένταξη των παραδεκτών στο καθεστώς της παρούσας.

β) Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης διενεργείται με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α. μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΑΑ.

γ) Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης διενεργείται από αξιολογητές. Χρέη αξιολογητών εκτελούν γεωτεχνικοί ή τεχνολόγοι γεωπονίας υπάλληλοι του ΕΛ.Γ.Α.. Για την αντιμετώπιση εκτάκτων ή επείγουσών αναγκών ως αξιολογητές μπορούν να χρησιμοποιηθούν γεωτεχνικοί ή τεχνολόγοι γεωπονίας υπάλληλοι είτε του ΥΠΑΑΤ είτε των Ειδικών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ είτε και ανεξάρτητοι εξωτερικοί αξιολογητές. Οι αξιολογητές ορίζονται σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 15 της ΥΑ του υ/μ 5.2. Οι αξιολογητές παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Στην περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων αιτούνται την προσωρινή ή μόνιμη απαλλαγή τους από την άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων. Ειδικά στην περίπτωση προσώπων που δεν ανήκουν στους Αρμόδιους Φορείς υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση.

δ) Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται με τη δυνατότητα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων ή διευκρινήσεων εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσης. Παρελθούσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής τα όποια συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινήσεις δεν λαμβάνονται υπόψη εκτός περιπτώσεων επίκλησης ανωτέρας βίας. Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του υποψηφίου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

ε) Ο δυνητικός δικαιούχος διατηρεί το δικαίωμα ανάκλησης της αίτησης στήριξης.

6.2. Στάδια διοικητικού ελέγχου

Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης ολοκληρώνεται σε πέντε (5) στάδια. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει την εκτίμηση της ζημιάς από τον τόπο της προς ανασύστασης και αποκατάστασης ζημιωθείσας εγκατάστασης, είτε από την επιτροπή του ΕΛ.Γ.Α. εάν αφορά μόνο ζωικό κεφάλαιο είτε της επιτροπής Κρατικής Αρωγής αν αφορά κτήρια και εξοπλισμό ή και τα δύο συνδυαστικά. Το δεύτερο, την έκδοση πίνακα αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου (ΠΑΔΕ) και την επιλογή των αιτήσεων στήριξης για ένταξη στο καθεστώς. Το τρίτο, την υποβολή και εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών (προσφυγές) στο αποτέλεσμα του ΠΑΔΕ. Το τέταρτο την επικαιροποίηση του ΠΑΔΕ με το αποτέλεσμα της εξέτασης. Το πέμπτο στάδιο περιλαμβάνει την συμπλήρωση της επιλογής των αιτήσεων στήριξης για ένταξη στο καθεστώς ύστερα από τη επικαιροποίηση του ΠΑΔΕ και υπερδέσμευση των πιστώσεων της Πρόσκλησης, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο.

6.2.1. ΠΑΔΕ και επιλογή αιτήσεων στήριξης για ένταξη στο καθεστώς

α) Στο δεύτερο στάδιο του διοικητικού ελέγχου ελέγχεται: αα) το εμπρόθεσμο της υποβολής, αβ) η πληρότητα της αίτησης στήριξης, αγ) η συμμόρφωση του δικαιούχου και της γεωργικής του εκμετάλλευσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, αδ) η συμμόρφωση των αιτούμενων δαπανών με τα

κριτήρια επιλεξιμότητας. Συγχρόνως προσδιορίζεται: i) ο συνολικός προϋπολογισμός και ii) η αναλογούσα δημόσια οικονομική στήριξη (ενίσχυση). Πλήρης είναι η αίτηση που περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και τις τυχόν οικονομικές προσφορές που κατονομάζονται στο πίνακα υποβληθέντων δικαιολογητικών και δαπανών και συγχρόνως αφορούν το σύνολο των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας του υποψηφίου και της γεωργικής του εκμετάλλευσης.

β) Με την ολοκλήρωση του ελέγχου αναπαράγεται από το πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣΑΑ ο πίνακας αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου (ΠΑΔΕ) στον οποίο οι αιτήσεις στήριξης ανάλογα με την έκβαση του ελέγχου κατατάσσονται σε παραδεκτές και μη παραδεκτές. Παραδεκτές είναι οι αιτήσεις που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις ελέγχου. Στις παραδεκτές συμπεριλαμβάνονται και οι παραδεκτές μειωμένης στήριξης, δηλαδή οι παραδεκτές αιτήσεις στήριξης με μειωμένη την αναλογούσα ενίσχυση σε σχέση με την αιτούμενη. Μη παραδεκτές είναι οι αιτήσεις στήριξης που δεν πληρούν τουλάχιστον μια από τις προϋποθέσεις ελέγχου.

γ) Δίνεται η δυνατότητα άμεσης αξιολόγησης και έγκρισης των δικαιούχων του μέτρου καθώς δεν προβλέπονται κριτήρια επιλογής για την συγκριτική αξιολόγηση των υποψηφίων. Σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός επαρκεί για την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων, παρέχεται η δυνατότητα τα αποτελέσματα του ΠΑΔΕ να εκδίδονται τμηματικά.

δ) Εφόσον ο προϋπολογισμός δεν επαρκεί δύναται η δυνατότητα ταυτόχρονης αύξησης τους, με πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση, για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των υποψηφίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διαδικασία Ι.1.3 «Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ.

ε) Για όλες τις αιτήσεις, εκτός των στοιχείων ταυτοποίησης, αναγράφεται, ανάλογα και με την έκβαση του ελέγχου, και ο συνολικός προϋπολογισμός. Οι αιτίες για τις οποίες μια αίτηση στήριξης εντάσσεται στις παραδεκτές μειωμένης στήριξης ή στις μη παραδεκτές καταγράφονται στο πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣΑΑ αναλυτικά και με αναφορά στις διατάξεις της παρούσας.

στ) Ο ΠΑΔΕ αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΛ.Γ.Α. και του ΠΑΑ και συνοδεύεται από σαφείς οδηγίες για το δικαίωμα προσφυγής. Παράλληλα, οι δυνητικοί δικαιούχοι ενημερώνονται μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου και τους τρόπους πρόσβασής τους στον ΠΑΔΕ.

ζ) Κάθε δυνητικός δικαιούχος μέσω της πρόσβασης που του παρέχεται από το πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣΑΑ δύναται να λάβει αναλυτική πληροφόρηση για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης που υπέβαλε.

6.2.2. Ενδικοφανείς προσφυγές

α) Το τρίτο στάδιο του διοικητικού ελέγχου περιλαμβάνει την υποβολή και εξέταση των προσφυγών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.3.3 και μπορεί να εκκινήσει ανεξάρτητα από την πλήρη ολοκλήρωση του δεύτερου σταδίου, εάν έχει επιλεγεί η τμηματική έκδοση των αποτελεσμάτων.

β) Οι προσφυγές εξετάζονται από την Επιτροπή Προσφυγών του άρθρου 15 της ΥΑ του υ/μ 5.2. Τα μέλη της Επιτροπής Προσφυγών με ευθύνη του Προέδρου τους παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

γ) Με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α. καταχωρίζεται στο πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣΑΑ φύλλο διοικητικού ελέγχου για κάθε προσφυγή.

6.2.3. Επικαιροποίηση ΠΑΔΕ

α) Το τέταρτο στάδιο του διοικητικού ελέγχου περιλαμβάνει την επικαιροποίηση του ΠΑΔΕ με τα αποτελέσματα της εξέτασης των προσφυγών ώστε να περιλαμβάνονται στις παραδεκτές αιτήσεις και εκείνες για τις οποίες οι προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες προσαρμόζοντας ανάλογα τα στοιχεία των αιτήσεων στήριξης. Μετά την επικαιροποίηση οι αιτήσεις στήριξης κατατάσσονται πλέον σε παραδεκτές και μη παραδεκτές.

β) Ο επικαιροποιημένος ΠΑΔΕ αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΛ.Γ.Α. και του ΠΑΑ, ενώ όσοι υπέβαλαν προσφυγή ενημερώνονται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προκειμένου να αναζητήσουν τα αποτελέσματα του πίνακα. Στην περίπτωση που δεν υφίσταται η αναγκαιότητα του πέμπτου σταδίου του διοικητικού ελέγχου ο τελικός ΠΑΔΕ αναρτάται και στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

γ) Η επικαιροποίηση γίνεται με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α.

6.2.4. Υπερδέσμευση

α) Παρέχεται η δυνατότητα στον ΕΛ.Γ.Α. να αυξήσει τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1.6 πιστώσεις (υπερδέσμευση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διαδικασία Ι.1.3 «Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ προκειμένου να επιλεγούν επιπλέον αιτήσεις στήριξης είτε λόγω της επικαιροποίησης του ΠΑΔΕ μετά την εξέταση των προσφυγών είτε για οποιαδήποτε άλλη αιτία (όπως για παράδειγμα τη βέλτιστη προσαρμογή των πιστώσεων της παραγράφου 1.6 της παρούσας στο συνολικό προϋπολογισμό των αιτήσεων στήριξης).

β) Με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α., μετά τη διαδικασία της υπερδέσμευσης, ο επικαιροποιημένος ΠΑΔΕ επικαιροποιείται εκ νέου, και ο τελικός ΠΑΔΕ αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στις ιστοσελίδες του ΕΛ.Γ.Α. και ΠΑΑ. Στον τελικό ΠΑΔΕ οι αιτήσεις στήριξης κατατάσσονται σε παραδεκτές και μη παραδεκτές.

γ) Το ποσό της υπερδέσμευσης μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση. Σε περίπτωση που αυτό το ποσοστό δεν επαρκεί, δύναται να αυξηθεί μετά από έγκριση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.

6.3. Απόφαση ένταξης πράξης

α) Οι επιλεγμένες αιτήσεις στήριξης εντάσσονται στο παρόν καθεστώς με την έκδοση απόφασης ένταξης πράξεων. Η απόφαση ένταξης πράξεων εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με το πόρισμα του ελέγχου.

β) Το περιεχόμενο της απόφασης ένταξης πράξης είναι συμβατό με τα οριζόμενα στο ΣΔΕ, διαδικασία Ι.1.4. «Ένταξη Πράξεων», ενώ αναφορικά με το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πράξης η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης όπως αυτή έχει διαμορφωθεί από το διοικητικό έλεγχο.

γ) Περίληψη των αποφάσεων ένταξης πράξης ώστε να μη θίγονται προσωπικά δεδομένα με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α., αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στις ιστοσελίδες του ΕΛ.Γ.Α. και του ΠΑΑ. Σε κάθε περίπτωση τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της απόφασης ένταξης πράξεων.

δ) Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση της ένταξής τους στο καθεστώς και των συνεπειών που αυτή συνεπάγεται με μόνη τη δημοσιοποίηση της απόφασης ένταξης πράξεων. Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης πράξεων αποτελεί το χρονικό ορόσημο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη της πράξης που περιλαμβάνεται σε αυτήν. Ο δικαιούχος με δική του ευθύνη δύναται να ξεκινήσει την υλοποίηση της επενδυτικής πρότασης μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης και πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ και ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.1. Παρακολούθηση πράξεων – Καθεστώς επιτήρησης (άρθρο 66 §4 Ν. 4314/14)

α) Η παρακολούθηση της υλοποίησης της επενδυτικής πρότασης των πράξεων ανατίθεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της ΥΑ του υ/μ 5.2 σε υπάλληλο αρμοδίου υποκαταστήματος.

β) Σε περίπτωση που κατά την διάρκεια της παρακολούθησης διαπιστωθεί θεραπεύσιμη μη συμμόρφωση η Πράξη δύναται να τεθεί σε καθεστώς επιτήρησης. Προς τούτο ο ΕΛ.Γ.Α. αποστέλλει στο δικαιούχο συστημένη προειδοποιητική επιστολή στην οποία αναφέρεται η μη συμμόρφωση, καθορίζονται διορθωτικά μέτρα, περίοδος συμμόρφωσης ανάλογη της σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Συγχρόνως ενημερώνει τους λοιπούς Αρμόδιους Φορείς για την έναρξη και λήξη της περιόδου επιτήρησης.

γ) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δικαιούχου ο ΕΛ.Γ.Α. προβαίνει αυτεπάγγελα είτε σε ανάκληση της απόφασης ένταξης πράξης είτε σε τροποποίησή της.

7.2. Ανάκληση απόφασης ένταξης πράξης

α) Η απόφαση ένταξης πράξης δύναται να ανακληθεί αυτεπάγγελα με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α. ή ύστερα από αίτηση του δικαιούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.3.1

β) Αυτεπάγγελα ανακαλείται όταν κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης της ή μετά από τους ελέγχους διαπιστωθεί μη συμμόρφωση που δεν δύναται να θεραπευθεί. Επίσης, ανακαλείται όταν ο δικαιούχος αρνείται να προβεί στις διορθωτικές ενέργειες που του υποδεικνύονται από τους Αρμόδιους Φορείς ή ύστερα από απόφαση Δικαστικής Αρχής.

γ) Ενδεικτικές περιπτώσεις αυτεπάγγελτης ανάκλησης είναι: γα) η παρέλευση του χρόνου υλοποίησης της πράξης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης, γβ) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων, γγ) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου, γδ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης, και γε) άλλη παράβαση του εθνικού ή Ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από το δικαιούχο δόλια

δ) Η Πράξη ανακαλείται αυτεπάγγελα από τον ΕΛ.Γ.Α., μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΑΑ. Για το σκοπό αυτό ο υπεύθυνος παρακολούθησης της παραγράφου 7.1. ενεργεί ως ακολούθως: δα) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η υλοποίηση της πρότασης ανασύστασης και αποκατάστασης θέτει την Πράξη σε αναστολή χρηματοδότησης και δβ) ενημερώνει το δικαιούχο με συνημμένη επιστολή για τους λόγους αναστολής της χρηματοδότησης και θέτει αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός προκειμένου ο δικαιούχος να εκφράσει εγγράφως τις αντιρρήσεις του. Στη συνέχεια ο υπεύθυνος υλοποίησης διαβιβάζει τις αντιρρήσεις του δικαιούχου στην Κεντρική Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α., η οποία μετά την εξέτασή τους δύναται να αποφασίσει είτε να ανακαλέσει την Πράξη είτε να την θέσει σε επιτήρηση κατά την έννοια της παραγράφου 7.1. Εφόσον αποφασιστεί η ανάκληση της Πράξης, του ΕΛ.Γ.Α., i) εισηγείται την ανάκληση της Πράξης στον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., ii) ανακτά πιθανή στήριξη που έχει καταβληθεί εκτός και αν η ανάκληση της Πράξης οφείλεται στις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, iii) αποστέλλει την απόφαση ανάκλησης στο δικαιούχο με συστημένη επιστολή, και iv) αναρτά στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» περίληψη της απόφασης ώστε να διασφαλίζονται τα προσωπικά δεδομένα του δικαιούχου.

ε) Παρελθούσης άπρακτης της προθεσμίας του ενός (1) μηνός του προηγούμενου εδαφίου η απόφαση ένταξης ανακαλείται αυτοδίκαια από τον ΕΛ.Γ.Α..

στ) Η Πράξη ανακαλείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α..

ζ) Κατ' αναλογία του εδαφίου δ' ανακαλείται η απόφαση ένταξης ύστερα από αίτηση του δικαιούχου.

7.3. Τροποποίηση απόφασης ένταξης πράξης

α) Τροποποίηση Πράξης ορίζεται κάθε παρέκκλιση των στοιχείων της που θίγει τους βασικούς όρους και προϋποθέσεις της Πράξης χωρίς όμως να επηρεάζει τις προϋποθέσεις ένταξης του δικαιούχου στο καθεστώς ή την επιλεξιμότητα των δαπανών και δεν παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στη γεωργική εκμετάλλευση του δικαιούχου. Οι τροποποιήσεις στοιχείων της Πράξης οδηγούν υποχρεωτικά στην τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

β) Τροποποίηση στοιχείων της Πράξης είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες παρεκκλίσεις: βα) αλλαγή στο φυσικό αντικείμενο, ββ) μείωση του οικονομικού αντικειμένου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του εγκεκριμένου, βγ) μεταβίβαση της στήριξης σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, βδ) παράταση του χρονοδιαγράμματος της Πράξης, βε) παράταση του χρόνου υποβολής της πρώτης αίτησης πληρωμής

γ) Δεν γίνονται αποδεκτά αιτήματα τροποποίησης που: γα) αφορούν σε μη συμμόρφωση που δεν θεραπεύεται με τροποποίηση της Πράξης, δηλαδή επηρεάζουν τις προϋποθέσεις ένταξης στο καθεστώς σε σημείο τέτοιο που να καθιστούν το δικαιούχο μη επιλέξιμο, γβ) παρέχουν αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε γεωργική εκμετάλλευση, όπως για παράδειγμα η μεταβίβαση της στήριξης σε μη επιλέξιμα πρόσωπα την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στήριξης γγ) οδηγούν σε αύξηση της εγκεκριμένης στήριξης, γδ) επηρεάζουν τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων σε σημείο που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους του καθεστώτος.

δ) Η απόφαση ένταξης πράξης δύναται να τροποποιηθεί αυτεπάγγελα με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α. ή ύστερα από αίτηση του δικαιούχου.

ε) Δαπάνες αντικείμενο τροποποίησης καθίστανται επιλέξιμες μετά την υποβολή της αίτησης τροποποίησης και δεν μπορούν να συμπεριληφθούν σε αίτηση πληρωμής μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

7.3.1. Τροποποίηση Πράξης ύστερα από αίτηση του δικαιούχου.

α) Για κάθε σημαντική παρέκκλιση από τους όρους και προϋποθέσεις της απόφασης ένταξης πράξης ο δικαιούχος υποβάλλει αίτηση τροποποίησης πράξης. Η αίτηση τροποποίησης πράξης προσδιορίζει με σαφήνεια την παρέκκλιση από τους όρους και προϋποθέσεις της απόφασης ένταξης πράξης, τεκμηριώνει την αναγκαιότητα και τη νομιμότητα της παρέκκλισης και εφόσον απαιτείται περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την παρέκκλιση.

β) Για την αίτηση τροποποίησης πράξης ισχύουν αναλογικά τα οριζόμενα για την αίτηση στήριξης.

γ) Γίνονται αποδεκτές έως δύο (2) τροποποιήσεις που αφορούν παρεκκλίσεις φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Πράξης. Για τις λοιπές παρεκκλίσεις δεν υφίσταται περιορισμός στο πλήθος των τροποποιήσεων.

7.3.2. Διοικητικός έλεγχος αίτησης τροποποίησης πράξης.

α) Ο διοικητικός έλεγχος της αίτησης τροποποίησης πράξης γίνεται από τον υπεύθυνο παρακολούθησης μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΑΑ εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της.

β) Όταν κατά την διάρκεια του ελέγχου διαπιστωθούν ασάφειες ή ελλείψεις της αίτησης που δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ο υπεύθυνος παρακολούθησης ενημερώνει το δικαιούχο με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τη δυνατότητα υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων ή διευκρινήσεων εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών. Παρελθούσης άπρακτης της πιο πάνω προθεσμίας, χωρίς την επίκληση περιστατικών ανωτέρας βίας, η αίτηση αρχειοθετείται και ο δικαιούχος δύναται να επανέλθει με νέα αίτηση τροποποίησης πράξης, η οποία δεν προσμετράται σε εκείνες της παραγράφου 7.3.1. Η προθεσμία του ενός (1) μηνός της προηγούμενης περίπτωσης αναστέλλεται την ημερομηνία αποστολής του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέχρι την επομένη της ημερομηνίας απάντησης του δικαιούχου.

γ) Όταν από τον έλεγχο της αίτησης τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα και η νομιμότητα της τροποποίησης, ο υπεύθυνος παρακολούθησης προβαίνει στην τροποποίηση των στοιχείων της Πράξης. Ο δικαιούχος ενημερώνεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την ακριβή ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία πρέπει να ανατρέξει για να προμηθευτεί την τροποποιημένη απόφαση ένταξης. Σε περίπτωση που δεν απαιτείται τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξης ο

υπεύθυνος παρακολούθησης ενημερώνει σχετικά το δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ομοίως στην περίπτωση απόρριψης του αιτήματος τροποποίησης.

δ) Η τροποποίηση της απόφασης ένταξης γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών με την ακόλουθη διαδικασία: Ο υπεύθυνος παρακολούθησης εισηγείται σχετικά μέσω της ΚΔ του ΕΛ.Γ.Α., στον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., ο οποίος με τη σειρά του εισηγείται στον Γραμματέα.

ε) Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος διατηρεί το δικαίωμα υπαναχώρησης και διόρθωσης από προφανή σφάλματα της αίτησης τροποποίησης Πράξης καθώς και προσφυγής στο πόρισμα του ελέγχου. Οι προσφυγές εξετάζονται με ευθύνη της ΚΔ του ΕΛ.Γ.Α..

7.3.3. Αυτεπάγγελτη τροποποίηση Πράξης

α) Η Πράξη τροποποιείται αυτεπάγγελα από τον υπεύθυνο παρακολούθησης όταν κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης της Πράξης ή κατά τη διενέργεια ελέγχων από εθνικά και Ευρωπαϊκά Όργανα διαπιστωθούν μη συμμορφώσεις που θεραπεύονται με τροποποίηση της Πράξης.

β) Η Πράξη τροποποιείται με διαδικασία ανάλογη της παραγράφου 7.3.2.

8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ – ΑΙΤΗΣΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

α) Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης ο δικαιούχος δύναται να αιτηθεί καταβολή της ενίσχυσης μέσω της υποβολής αίτησης πληρωμής. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΑΑ σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διαδικασία 1.6.1 «Υποβολή αίτησης πληρωμής» του ΣΔΕ.

β) Η αίτηση πληρωμής μπορεί να ανακληθεί ή και να διορθωθεί από προφανή λάθη σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3.3.1 και 3.3.2.

γ) Η στήριξη καταβάλλεται σε μία (1) έως και τρεις (3) δόσεις.

δ) Η πρώτη αίτηση πληρωμής της στήριξης αντιστοιχεί, τουλάχιστον, στο 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού και υποβάλλεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης πράξης.

ε) Σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις παρέχεται τρίμηνη παράταση της προθεσμίας υποβολής της πρώτης αίτησης πληρωμής της στήριξης. Η παράταση χορηγείται με την διαδικασία της τροποποίησης της Πράξης ύστερα από αίτηση του δικαιούχου στην οποία τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους αιτείται την παράταση.

στ) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., είναι δυνατή η χορήγηση συλλογικής παράτασης της προθεσμίας υποβολής της πρώτης αίτησης πληρωμής της στήριξης. Η παράταση δύναται να αφορά μεμονωμένη κατηγορία δικαιούχων. Η χορήγηση της συλλογικής παράτασης δεν αίρει το δικαίωμα της περίπτωσης ε' εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στην απόφαση χορήγησης συλλογικής παράτασης.

ζ) Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο απολογιστικά με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου και το ύψος της υπολογίζεται με βάση τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες που έχουν εξοφληθεί και κρίνονται επιλέξιμες μετά το διοικητικό έλεγχο της αίτησης πληρωμής και τα ποσοστά ενίσχυσης του άρθρου 9 της ΥΑ του υ/μ 5.2.

η) Η χρηματοδότηση υπόκειται στους όρους και προϋποθέσεις των άρθρων 19 και 21 της ΥΑ του υ/μ 5.2.

9. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

α) Μετά την υποβολή αιτήσεων πληρωμής διενεργείται διοικητικός έλεγχος (έλεγχος) των αιτήσεων προκειμένου με διαφανείς και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασίες να πιστοποιηθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου των δαπανών και να καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη (ενίσχυση).

β) Ο έλεγχος των αιτήσεων διενεργείται με ευθύνη του ΕΛ.Γ.Α. από τον υπεύθυνο παρακολούθησης στην έδρα του αρμόδιου υποκαταστήματος. Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική) , για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας. Ειδικά, ο έλεγχος της τελικής αίτησης πληρωμής περιλαμβάνει και μία επιτόπια επίσκεψη που διενεργείται από τον υπεύθυνο παρακολούθησης με την υποστήριξη Επιτροπής Επιτόπιας Επίσκεψης του άρθρου 22 της ΥΑ του υ/μ 5.2.

γ) Για να καταβληθεί η ενίσχυση αγοράς ζωικού κεφαλαίου θα πρέπει να αποδεικνύεται και ο χώρος ενσταβλισμού.

δ) Η ενίσχυση, η οποία δεν εκχωρείται σε τρίτους με εξαίρεση τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καταβάλλεται στον δικαιούχο από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σε τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ο δικαιούχος και δηλώνει με την αίτηση πληρωμής.

ε) Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με το αποτέλεσμα του ελέγχου δύνανται, εφόσον το επιθυμούν, να υποβάλουν προσφυγή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.3.3.

στ) Ο διοικητικός έλεγχος της τελικής αίτησης πληρωμής καθώς και ο έλεγχος της ολοκλήρωσης της Πράξης διενεργείται με την υποστήριξη της Επιτροπής Επιτόπιας Επίσκεψης (Επιτροπή). Η Επιτροπή είναι τριμελής, εδρεύει στο αρμόδιο υποκατάστημα, αποτελείται από υπαλλήλους του ΕΛ.Γ.Α. ή υπαλλήλους του ΥΠΑΑΤ , όπου ένας εκ των τριών θα είναι μηχανικός και και ως Πρόεδρος θα ορίζεται ο υπάλληλος υπεύθυνος για την παρακολούθηση της Πράξης. Η Επιτροπή συστήνεται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α.. Εξαίρεση αποτελεί το ζωικό κεφάλαιο, όπου η επαλήθευση των δαπανών πραγματοποιείται μέσω των Μητρώων, με έλεγχο της βάσης του ηλεκτρονικού αρχείου Μητρώων.

10. ΕΛΕΓΧΟΙ

Για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης διενεργούνται από Εθνικά ή Ενωσιακά Όργανα επιτόπιοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι στους δικαιούχους οι οποίοι υποχρεούνται να δέχονται και να διευκολύνουν τον έλεγχο καθώς και να παρέχουν κάθε απαραίτητη για τον έλεγχο πληροφορία, στοιχείο ή έγγραφο.

11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

11.1. Υποχρεώσεις δικαιούχων

α) Οι δικαιούχοι του καθεστώτος αναλαμβάνουν υποχρεώσεις τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης της επενδυτικής πρότασης, όσο και μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησής της και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της.

β) Στη διάρκεια υλοποίησης της πρότασης επανόρθωσης, οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν:

βα) να υλοποιήσουν τις εγκεκριμένες δαπάνες σύμφωνα με την υποβληθείσα αίτηση στήριξης όπως αυτή εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές, την απόφαση έγκρισης πράξης και την παρούσα, ββ) να τηρούν τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, βγ) να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση προκειμένου να διευκολύνουν τις αρμόδιες αρχές στην παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επενδυτικής πρότασης, βδ) να καταχωρούν σε χωριστό λογιστικό σύστημα ή χρησιμοποιώντας ξεχωριστή κωδικοποίηση όλες τις πράξεις που σχετίζονται με την υλοποίηση του οικονομικού αντικειμένου της επενδυτικής τους πρότασης και είναι σύμφωνες με τις

διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών του Ν. 4046/12 (Α' 22) όπως ισχύει κάθε φορά καθώς και να παρέχουν πρόσβαση στις αρμόδιες αρχές, βε) να διατηρούν σε ξεχωριστό αρχείο όλα τα παραστατικά που σχετίζονται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου προκειμένου να είναι δυνατή από τις αρμόδιες αρχές η επαλήθευση και ο έλεγχος των πληρωμών, βστ) να αποδέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους των αρμοδίων αρχών και να προσκομίζουν οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν σχετικά με την ορθή εκτέλεση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της εγκατάστασής τους προκειμένου να είναι δυνατή η επαλήθευση και ο έλεγχος των πληρωμών, και βζ) να υποβάλλουν κατ' έτος Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης. Επίσης αποδέχονται αδιαφιλονίκητα τη διαδικασία επικοινωνίας της παραγράφου 3.5 της παρούσας και τις έννομες και λοιπές συνέπειες που προκύπτουν από αυτή.

γ) Μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επενδυτικής πρότασης και για πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία τελικής πληρωμής, οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις: γα) να διατηρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις ένταξής τους, όπως αυτοί ορίζονται στην παρούσα και στην απόφαση ένταξης, γβ) να υποβάλλουν κατ' έτος Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης, γγ) να τηρούν τις υποχρεώσεις δημοσιότητας της παραγράφου 12.2, γδ) να διατηρούν σε ξεχωριστό αρχείο όλα τα παραστατικά και στοιχεία που σχετίζονται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου προκειμένου να είναι δυνατή από τις αρμόδιες αρχές η επαλήθευση και ο έλεγχος των πληρωμών, γε) να μην έχει επέλθει παύση της παραγωγικής δραστηριότητας ή μετεγκατάσταση της εκτός των περιοχών εφαρμογής του καθεστώτος, γστ) να μην έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές οι οποίες να επηρεάζουν τη φύση της επένδυσης, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους στόχους του καθεστώτος, γζ) να μην έχει επέλθει αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος μέρους ή του συνόλου των επενδυτικών δαπανών η οποία παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στη γεωργική εκμετάλλευση. Επίσης αποδέχονται αδιαφιλονίκητα τη διαδικασία επικοινωνίας της παραγράφου 3.5 της παρούσας και τις έννομες και λοιπές συνέπειες που προκύπτουν από αυτή.

δ) Επιπλέον των γενικών υποχρεώσεων της περίπτωσης γ', οι δικαιούχοι υποχρεούνται να ασφαίζονται κατ' έτος στον ΕΛ.Γ.Α..

ε) Δικαιούχοι που δεν τηρούν τις δεσμεύσεις τους χωρίς τεκμηριωμένη επίκληση περιπτώσεων ανωτέρας βίας υφίστανται τις επιπτώσεις της επόμενης παραγράφου.

11.2. Κυρώσεις δικαιούχων από την αθέτηση των δεσμεύσεών τους

α) Η αίτηση στήριξης ανακαλείται και τυχόν ενίσχυση ανακτάται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα στις ακόλουθες περιπτώσεις: αα) όταν δηλώνονται ψευδή στοιχεία με σκοπό τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του καθεστώτος. αβ) όταν διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας, αγ) όταν ο δικαιούχος αρνείται ή εμποδίζει την επιτόπια επίσκεψη του διοικητικού ελέγχου ή τους ελέγχους του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, αδ) όταν δεν είναι δυνατή η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης,

β) Επιβάλλεται κύρωση 0,5% της ενίσχυσης στις ακόλουθες περιπτώσεις: βα) όταν δεν παρέχεται κάθε σχετική πληροφόρηση εκ μέρους του δικαιούχου προκειμένου να διευκολύνονται οι αρμόδιες αρχές στην παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επενδυτικής πρότασης, και ββ) όταν δεν τηρείται η καταχώρηση σε χωριστό λογιστικό σύστημα ή δεν χρησιμοποιείται ξεχωριστή λογιστική κωδικοποίηση.

γ) Μετά την ολοκλήρωση της Πράξης η ενίσχυση ανακτάται στο σύνολο της στις ακόλουθες περιπτώσεις: γα) όταν διαπιστωθεί παύση της λειτουργίας της γεωργικής εκμετάλλευσης, γβ) όταν έχει επέλθει αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της γεωργικής εκμετάλλευσης χωρίς την έγκριση του ΕΛΓΑ, γγ) όταν διαπιστωθεί μη νόμιμη λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης χωρίς δυνατότητα θεραπείας, γδ) όταν έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές οι οποίες να επηρεάζουν τη φύση της επένδυσης, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους

στόχους του καθεστώτος, γε) όταν παρέχεται αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στη γεωργική εκμετάλλευση.

δ) Μετά την ολοκλήρωση της Πράξης επιβάλλεται κύρωση ύψους 0,5% της ενίσχυσης στις ακόλουθες περιπτώσεις: δα) όταν δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις δημοσιότητας, δβ) όταν διαπιστωθεί μη νόμιμη λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης με δυνατότητα θεραπείας της, και δγ) όταν διαπιστωθεί αντικατάσταση πιστοποιημένων δαπανών με άλλες επιλέξιμες χωρίς την έγκριση των αρμοδίων αρχών.

ε) Οι κυρώσεις δεν επιβάλλονται στην περίπτωση που η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία. Ομοίως δεν επιβάλλονται στην περίπτωση που η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το δικαιούχο.

στ) Όταν υπάρχει διαφορά άνω του 10% μεταξύ του ποσού (X) που αιτείται ο δικαιούχος με την αίτηση πληρωμής του και του ποσού (Y) που πιστοποιείται από τον διοικητικό έλεγχο, τότε το ποσό (Z) που πραγματικά καταβάλλεται στο δικαιούχο προσδιορίζεται από τη σχέση: $Z = Y - (X - Y)$. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της στήριξης.

ζ) Ωστόσο, η ανωτέρω διαφοροποίηση (μείωση) δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την προσθήκη του ποσού που υπερβαίνει το επιλέξιμο ή όταν οι αρμόδιες αρχές κρίνουν με κάθε πρόσφορο μέσο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν ευθύνεται για την προσθήκη.

η) Ομοίως η μείωση δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, που έχουν κοινοποιηθεί στον ΕΛ.Γ.Α. εντός των προκαθορισμένων προθεσμιών, ή προφανών σφαλμάτων που αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές.

θ) Τα οριζόμενα των περιπτώσεων στ, ζ και η της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και σε δαπάνες που κρίνονται μη επιλέξιμες κατά τη διάρκεια των ελέγχων του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Σε αυτή την περίπτωση οι δαπάνες που εξετάζονται είναι οι σωρευτικές δαπάνες που προκύπτουν από το συγκεκριμένο έλεγχο με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων προηγούμενων ελέγχων του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Δαπάνες που κρίνονται μη επιλέξιμες κατά την διάρκεια ελέγχων του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου που πραγματοποιούνται πριν την ολοκλήρωση της Πράξης δεν αντικαθίστανται από άλλες επιλέξιμες.

12. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

12.1. Αρμόδιο υποκατάστημα

α) Αρμόδιο υποκατάστημα υποβολής των αιτήσεων στήριξης, τροποποίησης, προκαταβολής και πληρωμής νοείται το υποκατάστημα του ΕΛ.Γ.Α. στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου εγκαθίστανται οι χρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Στην περίπτωση επικάλυψης αρμόδιο υποκατάστημα νοείται αυτό στη χωρική αρμοδιότητά του οποίου βρίσκεται ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ή η έδρα του δικαιούχου κατά περίπτωση προσώπου.

β) Για αιτήσεις που υποβάλλονται σε αναρμόδιο υποκατάστημα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 2690/99 (Α' 45).

12.2. Δημοσιοποίηση της συμβολής του ΕΓΤΑΑ στην υλοποίηση της επενδυτικής πρότασης

Ο δικαιούχος υποχρεούται σε δημοσιοποίηση της χρηματοδότησης της επενδυτικής του πρότασης από το ΕΓΤΕ και το ΠΔΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 808/2014.

12.3. Λοιπό νομοθετικό πλαίσιο

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στην ΥΑ, το ΣΔΕ και στον Οδηγό Εφαρμογής. Ειδικά στον Οδηγό Εφαρμογής δύνανται να εξειδικεύονται όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στα τεχνικά χαρακτηριστικά και στο εύλογο κόστος των επενδύσεων.

12.4. Επικοινωνία υποψηφίου ή δικαιούχου με αρμόδιες αρχές

1. Η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και του υποψηφίου ή του δικαιούχου κατά περίπτωση προσώπου πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Ο υποψήφιος ή ο δικαιούχος, κατά περίπτωση προσώπου, αποδέχεται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στο ΟΠΣΑΑ επέχουν θέση ενημέρωσης του και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων εκ μέρους τους.

3. Σε περίπτωση συνεχούς αδυναμίας επικοινωνίας με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν με συστημένη επιστολή τον υποψήφιο ή τον δικαιούχο, κατά περίπτωση προσώπου, προκειμένου να αποκαταστήσει την ηλεκτρονική επικοινωνία.

4. Όταν για αντικειμενικούς λόγους είναι αδύνατη η επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τότε η επικοινωνία γίνεται με συστημένη επιστολή ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο που τεκμηριωμένα αποδεικνύει την παραλαβή της ενημέρωσης από τον υποψήφιο ή τον δικαιούχο κατά περίπτωση προσώπου.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πρόσκλησης του Υ/Μ 5.2 του ΠΑΑ)

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Αγροτεμάχιο: Το αυτοτελές τμήμα γης, το οποίο αποτελεί ενιαία ιδιοκτησία ή εκμετάλλευση και τα όριά του ορίζονται από όμορες ιδιοκτησίες ή φυσικά και τεχνικά όρια ή όπως έχει δηλωθεί στη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής.
Αίτηση πληρωμής: Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος προκειμένου, μετά από σχετικό έλεγχο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, να του καταβληθεί η αναλογούσα δημόσια οικονομική στήριξη (ενίσχυση). Η αίτηση συμπεριλαμβάνει και τον φάκελο πληρωμής.
Αίτηση στήριξης: Η αίτηση που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος προκειμένου μετά την επιλογή της από τις αρμόδιες Υπηρεσίες να υπαχθεί στο καθεστώς ενίσχυσης. Στην αίτηση συμπεριλαμβάνεται και ο φάκελος υποψηφιότητας.
Ανάκτηση: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.
Απάτη: Κάθε εκ προθέσεως πράξη ή παράλειψη, σχετικά με: α) τη χρήση ή την υποβολή πλαστών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την αχρεώστητη είσπραξη ή παρακράτηση πόρων που προέρχονται από το γενικό προϋπολογισμό των Κοινοτήτων ή από τους προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από τις Κοινότητες ή για λογαριασμό τους, β) την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα αυτά αποτελέσματα, και γ) την μη κατά προορισμό χρήση αυτών των πόρων, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς (Πράξη του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 26ης Ιουλίου 1995 για την κατάρτιση της σύμβασης σχετικά με τη προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).
Απόφαση Αναγνώρισης: Επίσημη αναγνώριση από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές των κρατών μελών ότι σημειώθηκε φυσική καταστροφή και ότι η καταστροφή ή τα μέτρα που ελήφθησαν σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου (1) για την εξάλειψη ή συγκράτηση μιας φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα έχει προκαλέσει καταστροφή τουλάχιστον του 30 % του σχετικού γεωργικού δυναμικού. (Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 18 του Καν. (ΕΕ) 1305/13)
Απόφαση Εκχώρησης: Η με αριθ. πρτ. 2323/2016 (Β' 3290) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περί «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2022 (ΠΑΑ) στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Πράξεων ΠΑΑ».
Απόφαση ένταξης (πράξης): Απόφαση αρμοδίου Οργάνου με την οποία μια αίτηση στήριξης, εφόσον επιλεγεί, εντάσσεται στο υπομέτρο 5.2 και περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης της επενδυτικής πρότασης.
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της απόφασης έγκρισης πράξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Γεωργική Αποθήκη: Κάθε μόνιμη οικοδομική κατασκευή σταθερά συνδεδεμένη με το έδαφος (δεν έχει τη δυνατότητα αυτοκίνησης και δεν μπορεί να ρυμουλκηθεί με απλό ή άμεσο τρόπο), η οποία αποτελείται από τέσσερις ή τρεις (ανοικτή από την μία πλευρά) τοίχους, η επιφάνειά της είναι μεγαλύτερη από 4 τ.μ. και έχει ως κύρια χρήση την αποθήκευση γεωργικών προϊόντων, εφοδίων και μηχανημάτων.

Γεωργικό Υπόστεγο: Κατασκευή η οποία φέρει οπωσδήποτε μόνιμη στέγη, προστατεύεται από τα όμβρια και ρέοντα νερά της βροχής και εξυπηρετεί τις λειτουργικές ανάγκες της γεωργικής εκμετάλλευσης.
Δικαιούχος: Το φυσικό πρόσωπο (άτομο) ή το νομικό πρόσωπο (φορέας) που εντάσσεται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων του ΠΑΑ 2014-2022, λαμβάνει δημόσια οικονομική στήριξη (δημόσια δαπάνη) για την υλοποίηση των εγκεκριμένων δαπανών της γεωργικής του εκμετάλλευσης, και δεσμεύεται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του καθεστώτος.
Διοικητικοί Έλεγχοι: Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στην αίτηση στήριξης, προκαταβολής, πληρωμής και τροποποίησης από τους αρμόδιους Φορείς προκειμένου να τεκμηριωθεί η συμβατότητα των αιτήσεων με τους όρους και προϋποθέσεις του καθεστώτος. Ειδικά, στην περίπτωση της αίτησης πληρωμής, ο διοικητικός έλεγχος της τελικής αίτησης πληρωμής συνοδεύεται από επιτόπια επίσκεψη.
Δυνητικός δικαιούχος: Όποιος υποβάλλει αίτηση στήριξης και μέχρι την έκδοση της απόφαση ένταξης
Ενδιαφερόμενος: Οποιοδήποτε ενδιαφέρεται να υποβάλλει αίτηση στήριξης στο παρόν καθεστώς.
Ενεργός γεωργός: Εισοδηματικό κριτήριο προσδιορισμού των γεωργών που εισήχθη με το άρθρο 9 του Καν (ΕΕ) 1307/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του Καν. (ΕΕ) 637/2008 και του Καν. 73/2009 του Συμβουλίου» και εναρμονίστηκε στο εθνικό δίκαιο με την Απόφαση ΥΠΑΑΤ 104/7056/2015 «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» όπως κάθε φορά ισχύει.
Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης: Αίτηση που υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ για την καταβολή άμεσων ενισχύσεων.
Ενίσχυση: Δημόσια οικονομική ενίσχυση = στήριξη
Εξοπλισμός γεωργικής εκμετάλλευσης: Εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης. Για τις ανάγκες του παρόντος ο εξοπλισμός περιλαμβάνει τον εξοπλισμό των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
Επιλέξιμη δαπάνη: Η δαπάνη που δύνανται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης του ΠΑΑ 2014 - 2022.
Επιτόπια επίσκεψη: Επίσκεψη στην έδρα του δικαιούχου και στον τόπο εγκατάστασης των δαπανών προκειμένου να διαπιστωθεί η επιλεξιμότητα δαπανών που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν ή έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί. Η επιτόπια επίσκεψη είναι μέρος της διαδικασίας του διοικητικού ελέγχου της αίτησης πληρωμής.
Επιτόπιοι έλεγχοι: Έλεγχοι οι οποίοι πραγματοποιούνται στην έδρα του δικαιούχου και στον τόπο εγκατάστασης των δαπανών που έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του καθεστώτος ενίσχυσης. Οι επιτόπιοι έλεγχοι δεν σχετίζονται με τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης πληρωμής.

Ζωική Μονάδα: Νοείται το ισοδύναμο ανά είδος ζωικού κεφαλαίου μιας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης που αντιστοιχεί σε μία αγελάδα ηλικίας ίσης ή μεγαλύτερης των δύο ετών.

Κατηγορία Είδους		Ζωική Μονάδα/ζώο
Αιγοπρόβατα	πρόβατο ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλλου	0,15
Αιγοπρόβατα	αίγα ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλλου	0,15
Βοοειδή	βοοειδές κάτω των 6 μηνών ανεξαρτήτως φύλλου	0,20
Βοοειδή	βοοειδές από 6 έως 24 μηνών ανεξαρτήτως φύλλου	0,60
Βοοειδή	βοοειδές άνω των 24 μηνών ανεξαρτήτως φύλλου	1,0

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου του Ε.Λ.Γ.Α., όσων αφορά το πλήθος μελλισσοσμηνών, η μονάδα αυτή αντιστοιχεί σε 10 μελισσοσμήνη.

Κριτήρια επιλεξιμότητας: Προϋποθέσεις ένταξης στο Μέτρο τύπου ΝΑΙ/ΟΧΙ. Έστω και ένα ΟΧΙ, καθιστά τον υποψήφιο ανίκανο προς ένταξη (απορριπτόμενος).

Μη συμμόρφωση: Οποιαδήποτε περίπτωση μη εκπλήρωσης εν όλο ή εν μέρη των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων ή των λοιπών υποχρεώσεων που συνδέονται με τους όρους χορήγησης της στήριξης.

Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ): Μητρώο εγγραφής των επαγγελματιών αγροτών, των κατόχων αγροτικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3874/2010 όπως κάθε φορά ισχύει.

Μικρομεσαία επιχείρηση: Νοούνται οι πολύ μικρές, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις της Σύστασης 2003/361/ΕΚ

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ): Το πληροφοριακό σύστημα για την υλοποίηση των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του ΠΑΑ 2014-2022 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 4314/2014.

Ολοκλήρωση υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου: Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχεδίου θεωρείται η ημερομηνία της εντολής πληρωμής της τελικής πληρωμής ή αποδοχής αιτήματος ολοκλήρωσης του σχεδίου χωρίς υποβολή νέου αιτήματος πληρωμής. Η ημερομηνία αυτή δεν μεταβάλλεται ακόμα και αν μετά από αυτήν την ημερομηνία ακολουθήσουν μεταβολές στη δημόσια δαπάνη που οφείλονται στην αποδοχή τυχόν ενστάσεων του δικαιούχου ή στην επιβολή ποινών. Σημειώνεται ότι η διάρκεια ολοκλήρωσης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30/9/2025.

Πάγιο Κεφάλαιο: Οι γεωργικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στις παρακάτω κατηγορίες: Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων.

Παρατυπία: Συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός των Κοινοτήτων ή προϋπολογισμός διαχειριζόμενος από τις Κοινότητες, είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της Κοινότητας, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη (άρθρο 1 Καν. (ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, Σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.)

Πράξη: Η επενδυτική πρόταση όπως αυτή εγκρίθηκε και αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης πράξης.

Προσφυγή: Η ενδικοφανής προσφυγή του άρθρου 25 του Ν. 2690/19

Στήριξη: Δημόσια οικονομική ενίσχυση = ενίσχυση

<p>Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ): Η με αριθ. πρτ. 1065/19-4-16 (Β' 1273) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περί «Θέσπισης διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014–2020» όπως ισχύει κάθε φορά.</p>
<p>Υπεύθυνη δήλωση: Η δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) η οποία για να γίνει δεκτή από την υπηρεσία υποβάλλεται μέσω της πλατφόρμας gov.gr.</p>
<p>Υπεύθυνος παρακολούθησης: Υπάλληλος στον οποίο ανατίθεται η παρακολούθηση της υλοποίησης της Πράξης και ο οποίος διενεργεί και τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων πληρωμής με την υποστήριξη της Επιτροπής Επιτόπιας Επίσκεψης</p>
<p>Φυσικό και Οικονομικό αντικείμενο: τα φυσικά και οικονομικά χαρακτηριστικά (για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις: μέγεθος, ποσότητα, είδος, υλικά, κλπ κατά περίπτωση / για το ζωικό κεφάλαιο: αριθμός και είδος, ηλικία, κλπ) που αναφέρονται στην Απόφαση Ένταξης</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πρόσκλησης του Υ/Μ 5.2 του ΠΑΑ)

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Ενότητα Α. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας του υποψήφιου

Α. Κριτήρια Επιλεξιμότητας			
ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ	Η.Φ.	Α.Α.
1. Φυσικό Πρόσωπο			
Προαπαιτούμενα	Πόρισμα εκτίμησης ζημιογόνου αιτίου(ΕΛ.Γ.Α. ή /και Αρωγής)		X
Στοιχεία ταυτότητας	Αντίγραφο των δύο όψεων του αστυνομικού δελτίου ταυτότητας ή της σχετικής προσωρινής βεβαίωσης της αρμόδιας αρχής ή αντίγραφο διαβατηρίου	X	
Ενεργός Γεωργός	Ιδιότητα Ενεργού Γεωργού για το έτος 2023		X
Υποβολή ΕΑΕ	ΕΑΕ έτους ζημιογόνου γεγονότος		X
Εγγεγραμμένος στο ΜΑΑΕ	Βεβαίωση εγγραφής στο ΜΑΑΕ για το έτος 2023	X	
Ασφαλιστικά ενήμερο	Πρόσφατη βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά την οριστικοποίηση της αίτησης στήριξης	X	
Ασφαλιστικά ενήμερος Ν.3877/2010	Εξόφληση ασφαλιστικών εισφορών ΕΛ.Γ.Α για το έτος 2023 κατά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης		X
Αποδοχή όρων και προϋποθέσεων καθεστώτος	Τυποποιημένη ΥΔ καθεστώτος	X	
Φορολογική Ενημερότητα	Πρόσφατη βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας	X	
2. Νομικό Πρόσωπο			
Προαπαιτούμενα	Πόρισμα εκτίμησης ζημιογόνου αιτίου		X
Νομική προσωπικότητα, σύσταση και διάρκεια	1) Έγγραφο ή έγγραφα σύστασης, αναλόγως την περίπτωση, στα οποία αναφέρονται τα τελευταία ισχύοντα σχετικά με τα κριτήρια «νομική προσωπικότητα, σύσταση, διάρκεια και κύρια δραστηριότητα». Εφόσον το νομικό πρόσωπο υποχρεούται σε δημοσίευση σε ΦΕΚ (πχ ΑΕ) προσκομίζεται το σχετικό ή τα σχετικά ΦΕΚ. 2) Επί του εγγράφου σύστασης δηλώνεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο ότι πρόκειται για το τελευταίο σε ισχύ έγγραφο σύστασης.	X	
Εγγεγραμμένος στο ΜΑΑΕ	Βεβαίωση εγγραφής στο ΜΑΑΕ για το έτος 2023	X	
Νόμιμος εκπρόσωπος	1) Έγγραφο νομικού προσώπου για την εκπροσώπηση του. 2) Δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατήριο	X	
Υπεύθυνος υλοποίησης (εάν διαφορετικός από τον νόμιμο εκπρόσωπο)	1) Έγγραφο ορισμού υπεύθυνου υλοποίησης 2) Δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατήριο	X	

A. Κριτήρια Επιλεξιμότητας			
ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ	Η.Φ.	A.A.
Κύρια δραστηριότητα γεωργία -ΓΕΜΗ (Γενικό Εμπορικό Μητρώο)	1) Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με αναφορά στην μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου, προκειμένου για κεφαλαιουχικά νομικά πρόσωπα 2) Για κεφαλαιουχικά νομικά πρόσωπα που δεν είναι εγγεγραμμένα στο ΓΕΜΗ προσκομίζεται πρακτικό γενικής συνέλευσης μετόχων	X	
Αποδοχή επένδυσης	Έγγραφο νομικού προσώπου περί αποδοχής της επενδυτικής πρότασης στο οποίο αναφέρεται η περιοχή, το είδος και ο π/υ της πρότασης	X	
Λειτουργεί ένα έτος με οικονομικά αποτελέσματα	Φορολογικά ή λογιστικά έγγραφα τελευταίας 3ετίας από τα οποία να είναι δυνατός ο προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων.	X	
Φορολογική & Ασφαλιστική ενημερότητα	Πρόσφατη βεβαίωση ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας	X	
Ασφαλιστικά ενήμερο Ν.3877/2010.	Εξόφληση ασφαλιστικών εισφορών ΕΛ.Γ.Α για το έτος 2023	X	
Περί μη πτώχευσης, λύσης, αναγκαστική διαχείριση, εκκαθάριση	Περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη ΥΔ του καθεστώτος υποβεβλημένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο μέσω του gov.gr	X	
Ενεργός Γεωργός	Ιδιότητα Ενεργού Γεωργού για το έτος 2023		X
Υποβολή ΕΑΕ	ΕΑΕ έτους ζημιόγνου γεγονότος		X
Αποδοχή όρων και προϋποθέσεων καθεστώτος	Τυποποιημένη ΥΔ καθεστώτος υποβεβλημένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο μέσω του gov.gr	X	

Η.Φ. = Ηλεκτρονικός φάκελος

A.A. = Αυτεπάγγελτη αναζήτηση

Ενότητα Β. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλεξιμότητας των αιτούμενων επενδύσεων
Πίνακας 1. Δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την επιλεξιμότητα των επενδύσεων
ανέγερσης-αντικατάσταση γεωργικών κτιρίων και κατασκευών.

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗ ΤΑΣ	ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ
Δ1	Νόμιμη κατοχή και χωροθέτηση	Ιδιόκτητο ακίνητο	α) Αντίγραφο συμβολαίου ιδιοκτησίας και β) Μεταγραφή στο Υποθηκοφυλακείο ή Αντίγραφο οριστικού Κτηματολογικού Φύλλου.
		Μισθωμένο ακίνητο	Αντίγραφο μισθωτηρίου μεταγραμμένου συμβολαίου διάρκειας: α) 15 ετών προκειμένου για μετεγκατάσταση β) 12 ετών προκειμένου για εκσυγχρονισμό γ) 12 ετών προκειμένου για κατασκευές θερμοκηπιακού τύπου. δ) ΥΔ ιδιοκτήτη για σύμφωνη γνώμη
		Παραχωρημένο ακίνητο	Επίσημο έγγραφο της διοίκησης ή του σχετικού Φορέα για την παραχώρηση του ακινήτου διάρκειας: α) 15 ετών προκειμένου για μετεγκατάσταση. β) 12 ετών προκειμένου για εκσυγχρονισμό. γ) 12 ετών προκειμένου για κατασκευές θερμοκηπιακού τύπου. δ) ΥΔ ιδιοκτήτη για σύμφωνη γνώμη
		Μετεγκατάσταση	Επιπλέον της νόμιμης κατοχής, η αναγκαιότητα μετεγκατάστασης εκμετάλλευσης ζωικής παραγωγής τεκμηριώνεται με: α) υπεύθυνη δήλωση, του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ75 Α'), του υποψήφιου ότι δεν έχει καθ' οποιοδήποτε τρόπο αποζημιωθεί για την μετεγκατάσταση της κτηνοτροφικής του εκμετάλλευσης. β) βεβαίωση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή άλλης αρμόδιας υπηρεσίας για την έκδοση αδειών εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στην οποία βεβαιώνεται ότι η κτηνοτροφική εκμετάλλευση διαθέτει άδεια εγκατάστασης ή διαθέτε άδεια εγκατάστασης της οποίας η ισχύς έπαυσε. Στη βεβαίωση πρέπει να γίνεται αναφορά στη δυναμικότητα της άδειας εγκατάστασης, να αιτιολογείται η αδυναμία συνέχισης λειτουργίας της εκμετάλλευσης και η ανάγκη μετεγκατάστασής της.
	Νόμιμη Λειτουργία	Ζωικό Κεφάλαιο	Εγγεγραμμένο στα Μητρώα

Δ2	(3.2.1)	Σταβλικές εγκαταστάσεις	Σχετικές άδειες ίδρυσης & λειτουργίας, κατά περίπτωση
Δ3	Συμμόρφωση με κοινοτικά πρότυπα ή/και με εθνικές προδιαγραφές	Συμβατικές σταβλικές εγκαταστάσεις	α) Εγκεκριμένος Συγκριτικός Πίνακας Λειτουργικότητας και Προδιαγραφών β) Εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια με διάταξη εξοπλισμού γ) Τεχνική έκθεση
		Συμβατικές εγκαταστάσεις μελισσοκομίας	α) Εγκεκριμένος Συγκριτικός Πίνακας Λειτουργικότητας και Προδιαγραφών β) Εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια με διάταξη εξοπλισμού γ) Τεχνική έκθεση
		Σταβλικές εγκαταστάσεις θερμοκηπιακού τύπου	α) Κάτοψη με διάταξη εξοπλισμού και β) βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου για την ύπαρξη έγκρισης τύπου, του είδους και του μέγιστου αριθμού ζώων που δύνανται να σταβλιστούν προκειμένου οι εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις εθνικές προδιαγραφές.
Δ4	Λειτουργικότητας και Δυναμικότητας	Χώρος αμελκτηρίου εγκαταστάσεων αιγοπροβατοτροφίας θερμοκηπιακού τύπου και εγκαταστάσεων εκτροφής αγελάδων γαλακτοπαραγωγής.	α) Βεβαίωση του προμηθευτή του αμελκτηρίου συγκροτήματος για τις βέλτιστες διαστάσεις του αμελκτηρίου. β) Βεβαίωση για την εγκατάσταση, ανάλογα με τον αριθμό ζώων
Δ5	Εύλογο κόστος υλοποίησης	Γενική περίπτωση συμβατικής κατασκευής	Σύμφωνα με τις ανώτατες επιλέξιμες δαπάνες του Παραρτήματος 9 της παρούσας
		Ειδικές αρχιτεκτονικές προδιαγραφές Παράρτημα 5. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ – ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΙΝ 5.1.1. ΚΑΙ 5.1.2 : παρ 4.2 της παρούσας	α) Βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας β) Προμετρήσεις και προϋπολογισμοί
		Μετεγκαταστάσεις	Προμετρήσεις και προϋπολογισμοί
Δ6	Τεκμηρίωση ζημίας	Πάγιο κεφάλαιο	Τεχνική έκθεση από μηχανικό (μέλος του ΤΕΕ) με διάγραμμα για την τεκμηρίωση της ζημίας.

Διευκρινίσεις - Επεξηγήσεις Πίνακα 1

1. Η έγκριση των αρχιτεκτονικών σχεδίων γίνεται ύστερα από αίτηση προς την Περιφερειακή Ενότητα και ειδικότερα προς το αρμόδιο γραφείο για την επίβλεψη της νόμιμης λειτουργίας των σταβλικών εγκαταστάσεων και περιλαμβάνει:

1.1 Για εγκαταστάσεις για τις οποίες προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα ή/και εθνικές προδιαγραφές: Τεχνική έκθεση, συγκριτικό πίνακα λειτουργικότητας και προδιαγραφών και αρχιτεκτονικά σχέδια και

1.2 Για εγκαταστάσεις για τις οποίες δεν προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα και εθνικές προδιαγραφές: Τεχνική έκθεση, συγκριτικό πίνακα λειτουργικότητας και αρχιτεκτονικά σχέδια.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις 1.1 και 1.2, τα σχέδια των σταβλικών εγκαταστάσεων εγκρίνονται από το αρμόδιο, για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης, γραφείο της Περιφερειακής Ενότητας ενώ τα σχέδια εγκαταστάσεων εγκρίνονται από το αρμόδιο τμήμα της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

2. Μέσω της σχετικής έγκρισης, βεβαιώνεται ότι σε επίπεδο σχεδιασμού οι εγκαταστάσεις που πρόκειται να επιδιορθωθούν ή ανεγερθούν είναι λειτουργικές, τηρούν τη νομοθεσία που εφαρμόζεται σ' αυτές, έχουν μέγεθος ανάλογο της παραγωγικής ικανότητας της εκμετάλλευσης και δεν εμφανίζουν προϋποθέσεις αλλαγής χρήσης. Η έγκριση αυτή γίνεται στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 1577/85 (Γ.Ο.Κ.) (ΦΕΚ 210 Α'), άρθρο 3, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

3. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για τις οποίες προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα ή/και εθνικές προδιαγραφές, η προϋπόθεση της λειτουργικότητας εκπληρώνεται εφόσον οι εγκαταστάσεις συμμορφώνονται με αυτά. Έπεται, ότι μέσω της έγκρισης των αρχιτεκτονικών σχεδίων βεβαιώνεται ότι σε επίπεδο σχεδιασμού οι εγκαταστάσεις συμμορφώνονται με τα κοινοτικά πρότυπα και τις εθνικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται σ' αυτές. Η λειτουργικότητα εγκρίνεται από το αρμόδιο, για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης, γραφείο της Περιφερειακής Ενότητας.

4. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για τις οποίες δεν προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα ή εθνικές προδιαγραφές, η προϋπόθεση της λειτουργικότητας εκπληρώνεται εφόσον οι εγκαταστάσεις συμμορφώνονται με τα αντίστοιχα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα.

5. Στην περίπτωση αμελκτικών εγκαταστάσεων αιγοπροβατοτροφίας ή βοοτροφίας σε στέγαστρα από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ), ο φάκελος υποψηφιότητας περιλαμβάνει και βεβαίωση του προμηθευτή του αμελκτικού συγκροτήματος για τις βέλτιστες διαστάσεις του αμελκτηρίου. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για πρόβατα ή αίγες σε συμβατικά κτίρια, οι ενδεικνυόμενες κατά περίπτωση διαστάσεις των αμελκτηρίων παρουσιάζονται στον πίνακα 6.1 του Παραρτήματος 6 της ΥΑ. Επισημαίνεται ότι οι ενδεικνυόμενες διαστάσεις των αμελκτηρίων προβατίνων/αιγών αφορούν αποκλειστικά συμβατικά κτίρια και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζονται σε κτηνοτροφικά στέγαστρα από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ).

6. Σε ότι αφορά τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1, αυτά μπορούν να αναρτηθούν είτε , α) θεωρημένα κατά την οριστικοποίηση της αίτησης στήριξης είτε, β) αθεώρητα κατά την οριστικοποίηση της αίτησης στήριξης και στη συνέχεια, εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων στήριξης να υποβληθούν για θεώρηση στο αρμόδιο, για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης, γραφείο της Περιφερειακής Ενότητας. Στη συνέχεια τα ανωτέρω θεωρημένα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά ύστερα από αίτημα του αξιολογητή.

7. Ειδικότερα ως προς τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 ισχύουν τα εξής:

α) Η Τεχνική Έκθεση πρέπει να είναι υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον συντάκτη της αίτησης στήριξης και πρέπει να προσδιορίζει την περιοχή στην οποία θα χωροθετηθεί η επένδυση, την υφιστάμενη και την μελλοντική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης, όπως επίσης να περιγράφει συνοπτικά την υφιστάμενη κατάσταση των εγκαταστάσεων της εκμετάλλευσης, αυτή που θα προκύψει μετά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και την παραγωγική διαδικασία. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για τις οποίες δεν προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα ή/και εθνικές προδιαγραφές, περιγράφεται λεπτομερώς η λειτουργικότητα και η προσαρμογή των εγκαταστάσεων στην δυναμικότητα της εκμετάλλευσης και αναφέρονται οι βιβλιογραφικές ή άλλες πηγές που χρησιμοποιήθηκαν.

β) Ο Συγκριτικός Πίνακας Λειτουργικότητας και Προδιαγραφών, πρέπει να είναι υπογεγραμμένος και σφραγισμένος από τον συντάκτη της αίτησης ενίσχυσης, τον υποψήφιο δικαιούχο και τον πολιτικό μηχανικό ή άλλο κατά τον νόμο αρμόδιο επαγγελματία και σ' αυτόν να αναγράφονται τα προβλεπόμενα για την εγκατάσταση κοινοτικά πρότυπα και εθνικές προδιαγραφές και εκείνα που αποτυπώνονται στα αρχιτεκτονικά σχέδια, τα συνημμένα στην αίτηση.

γ) Ο Συγκριτικός Πίνακας Λειτουργικότητας πρέπει να είναι υπογεγραμμένος και σφραγισμένος από τον συντάκτη της αίτησης στήριξης, το δυνητικό δικαιούχο και τον πολιτικό μηχανικό ή άλλο κατά τον νόμο αρμόδιο επαγγελματία, και σ' αυτόν να αναγράφονται τα βασικά δεδομένα λειτουργικότητας της εγκατάστασης και τα οποία αποτυπώνονται στα αρχιτεκτονικά σχέδια, τα συνημμένα στην αίτηση.

δ) Τα σχέδια περιλαμβάνουν τοπογραφικό σχεδιάγραμμα με οδογραφικό σκαρίφημα και αρχιτεκτονικά σχέδια (διάγραμμα κάλυψης, κατόψεις, όψεις, τομές των εγκαταστάσεων) με την διάταξη του εξοπλισμού.

8. Το αρμόδιο, για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης, γραφείο της Περιφερειακής Ενότητας εξετάζει τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 και εφόσον τεκμηριώνονται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 εγκρίνει την τεχνική έκθεση, τα αρχιτεκτονικά σχέδια και τον Συγκριτικό Πίνακα. Σε αντίθετη περίπτωση η αίτηση επιστρέφεται στον αιτούντα για επανυποβολή, συνοδευόμενη από τις απαραίτητες οδηγίες προκειμένου να διορθωθεί ώστε τελικά να τεκμηριώνει την συμμόρφωση με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2. Από την υποχρέωση της έγκρισης των αρχιτεκτονικών σχεδίων εξαιρούνται εγκαταστάσεις για τις οποίες υπάρχει έγκριση τύπου για τα κοινοτικά πρότυπα ή/και τις εθνικές προδιαγραφές όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά.

9. Ειδικά για την τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής, διευκρινίζεται ότι:

α) Σε περιπτώσεις συνιδιοκτησίας ακινήτου εξ' αδιαιρέτου, απαιτούνται τα αντίγραφα των μισθωτηρίων συμβολαίων ή/και των παραχωρητηρίων από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες προς τον υποψήφιο δικαιούχο.

β) Σε περιπτώσεις συνιδιοκτησίας ακινήτου εξ' αδιαιρέτου πάνω στο οποίο υπάρχουν συστεγαζόμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις απαιτείται έγγραφο σύστασης κάθετης ή/και οριζόντιας ιδιοκτησίας ή στην περίπτωση που δεν υφίσταται, η σχετική προϋπόθεση εκπληρώνεται με την προσκόμιση ιδιωτικού συμφωνητικού βέβαιης χρονολογίας.

γ) Σε περιπτώσεις παραχώρησης, το παραχωρητήριο προκειμένου να γίνει δεκτό από τα εμπλεκόμενα στις διαδικασίες όργανα πρέπει να αναφέρει:

- i. Το σκοπό της παραχώρησης,
- ii. Τη διάρκεια της παραχώρησης,
- iii. Τον τρόπο παράτασης – ανανέωσης της παραχώρησης.

Πίνακας 2. Δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την επιλεξιμότητα των επενδύσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη της ενεργειακής αυτονομίας και ανεξαρτησίας των αγροτικών μονάδων.

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ
Δ1	Νόμιμη κατοχή και χωροθέτηση	Γενική περίπτωση	Τοπογραφικό διάγραμμα με διάταξη εγκαταστάσεων και εξοπλισμού το οποίο συνοδεύεται από οδογραφικό σκαρίφημα. Ενδεχόμενη περιγραφή πρέπει να επισημαίνεται.
		Ιδιόκτητο ακίνητο	Αντίγραφο συμβολαίου ιδιοκτησίας μεταγραμμένο στο Υποθηκοφυλακείο.
		Μισθωμένο ακίνητο	Αντίγραφο μεταγραμμένου μισθωτηρίου συμβολαίου διάρκειας 12ετών.
		Παραχωρημένο ακίνητο	Επίσημο έγγραφο της διοίκησης ή του σχετικού Φορέα για την παραχώρηση του ακινήτου διάρκειας 12 ετών.
		Ειδική περίπτωση: Εγκατάσταση στο δασικό τμήμα της εκμετάλλευσης	Πράξη χαρακτηρισμού δασικής έκτασης

Δ3	Λειτουργικότητας και Δυναμικότητας	Γενική περίπτωση	Μελέτη ενεργειακών αναγκών με την οποία τεκμηριώνεται η καταλληλότητα και η δυναμικότητα του αιτούμενου συστήματος
Δ4	Εύλογο κόστος υλοποίησης	Γενική περίπτωση	Τρεις προσφορές
		Για επενδύσεις με προϋπολογισμό άνω των 25.000 ευρώ	Τεχνικό φυλλάδιο (prospectus)
Δ5	Τεκμηρίωση ζημιάς	Πάγιο κεφάλαιο	Τεχνική έκθεση από μηχανικό (μέλος του ΤΕΕ) με διάγραμμα για την τεκμηρίωση της ζημιάς.
Δ6	Τεκμηρίωση ζημιάς και επαλήθευση της περιοχής εφαρμογής του μέτρου	Μελισσοκομία	Δήλωση Ζημιάς στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛΓΑ και πόρισμα αυτής

Διευκρινίσεις - Επεξηγήσεις Πίνακα 2

1. Για την νόμιμη κατοχή και χωροθέτηση ισχύουν οι διευκρινίσεις - επεξηγήσεις του Πίνακα 2.

2. Περιεχόμενα ενεργειακής μελέτης:

2.1 Προσδιορισμός ενεργειακών αναγκών της εκμετάλλευσης :

2.1.1 Για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται: α) η καταγραφή της ισχύος του χρησιμοποιούμενου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, της διάρκειας χρήσης αυτού σε ετήσια βάση και επιπλέον η εκτίμηση των ετησίων καταναλώσεων της εκμετάλλευσης και β) η κατάθεση αποδεικτικών ετήσιας κατανάλωσης μέσω του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας (π.χ ΔΕΗ), εφόσον υπάρχουν.

2.1.2 Για την κατανάλωση θερμικής ενέργειας απαιτείται: α) η καταγραφή της ισχύος του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού, της διάρκειας χρήσης αυτού σε ετήσια βάση και επιπλέον η εκτίμηση των ετησίων καταναλώσεων της εκμετάλλευσης και β) η κατάθεση αποδεικτικών ετήσιας κατανάλωσης μέσω τιμολογίων προμήθειας καυσίμου, εφόσον υπάρχουν.

2.2 Τεκμηριωμένη εκτίμηση δυναμικού (αφορά μόνο τα συστήματα ΑΠΕ) αναφορικά με τη θέση ενδιαφέροντος και την καταλληλότητα της διαθέσιμης επιφάνειας εγκατάστασης, μέσω της χρήσης υπολογιστικών εργαλείων όπως: PVGIS και RETSCREEN

2.3 Διαστασιολόγηση του προτεινόμενου συστήματος για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της εκμετάλλευσης η οποία περιλαμβάνει την παρουσίαση των τεχνικών χαρακτηριστικών ανά τμήμα του εξοπλισμού με την υποβολή των αντίστοιχων τεχνικών φυλλαδίων.

2.4 Εκτίμηση της παραγωγής ενέργειας του προτεινόμενου συστήματος και του ποσοστού κάλυψης των ενεργειακών αναγκών με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων και εκτίμηση της αποδοτικότητας της επένδυσης υποκατάστασης (kWh παραγόμενης ενέργειας συστήματος ΑΠΕ /ευρώ επένδυσης)

3. Στις επενδύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ συμπεριλαμβάνονται ο εξοπλισμός και οι σχετικές κτιριακές κ.λπ. κατασκευές.

Ενότητα Γ. Αίτηση Πληρωμής και Δικαιολογητικά

Οι δικαιούχοι του υπομέτρου 5.2, για την καταβολή της αναλογούσας δημόσιας οικονομικής στήριξης του επενδυτικού σχεδίου υποβάλουν ηλεκτρονικά αίτηση πληρωμής. Τα περιεχόμενα (απαιτούμενα δικαιολογητικά) που πρέπει επισυναφτούν (αναρτηθούν ηλεκτρονικά) είναι τα ακόλουθα:

1. Αίτηση πληρωμής όπως δημιουργείται μετά την ηλεκτρονική της υποβολή (οριστικοποίηση) στο ΟΠΣΑΑ, υπογεγραμμένη από το συντάκτη του αιτήματος πληρωμής και από τον δικαιούχο ή από τον νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί για τους σκοπούς του προγράμματος εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτή. Συνεπώς, πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τα στοιχεία της να επαληθευτούν σε περίπτωση διασταυρωτικών ελέγχων. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες κυρώσεις του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄).

2. Γενικά νομιμοποιητικά δικαιολογητικά δικαιούχου.

2.1 Στοιχεία δηλούμενου λογαριασμού πίστωσης της πληρωμής, τα οποία υποβάλλονται με φωτοαντίγραφο της 1ης σελίδας του τραπεζικού βιβλιαρίου ή σχετική βεβαίωση της τράπεζας ή αντίγραφο κίνησης λογαριασμού (extrait) ή σχετική εκτύπωση μέσω του web-banking της τράπεζας, όπου εμφανίζονται με ευκρίνεια ο αριθμός του λογαριασμού σε μορφή IBAN και τα στοιχεία του δικαιούχου του λογαριασμού.

2.2 Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) για τους δικαιούχους φυσικά πρόσωπα, η οποία να έχει εκδοθεί το ίδιο ημερολογιακό έτος με εκείνο της υποβολής της αίτησης πληρωμής.

2.3 Βεβαίωση μεταβολών του καταστατικού στο ΓΕΜΗ (απαιτείται μόνο για τα νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου).

2.4 Αντίγραφο του τελευταίου ισχύοντος καταστατικού εφόσον έχει τροποποιηθεί σε σχέση με αυτό που προσκομίστηκε με την αίτηση στήριξης (απαιτείται για τα νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου).

3. Δικαιολογητικά φερεγγυότητας δικαιούχου.

Για την απόδειξη της φερεγγυότητας του δικαιούχου προσκομίζεται ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας σε ισχύ.

4. Δικαιολογητικά πιστοποίησης του φυσικού αντικειμένου.

4.1 Γεωργικές κτιριακές κατασκευές, εγκαταστάσεις και σιλό.

4.1.1 Εγκεκριμένη άδεια δόμησης (οικοδομική άδεια), συνοδευόμενη από τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια. Στην περίπτωση που για κάποια κατασκευή δεν προβλέπεται η έκδοση άδειας δόμησης, προσκομίζεται άδεια εργασιών μικρής κλίμακας σύμφωνα με το άρθρο 29 του νόμου 4495/2017 (ΦΕΚ 167 Α΄) «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» ή έγγραφη γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του νόμου 4178/2013 (ΦΕΚ 174 Α΄) «Αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης, περιβαλλοντικό ισοζύγιο και άλλες διατάξεις». Εφόσον η αίτηση πληρωμής αφορά σε μέρος των οικοδομικών εργασιών, τότε προσκομίζεται η άδεια δόμησης χωρίς θεώρηση από την Υπηρεσία Δόμησης, συνοδευόμενη από πλήρη σειρά θεωρημένων αρχιτεκτονικών σχεδίων. Στην περίπτωση αυτή, η θεωρημένη άδεια δόμησης, προσκομίζεται με την αίτηση πληρωμής η οποία συμπεριλαμβάνει τις εργασίες ολοκλήρωσης της κατασκευής, χωρίς να απαιτείται εκ νέου η προσκόμιση των αρχιτεκτονικών σχεδίων εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί. Η άδεια δόμησης πρέπει να εκδίδεται στο όνομα του δικαιούχου της στήριξης.

4.1.2 Στην περίπτωση διαφοροποίησης του κατασκευασθέντος κτιρίου από το εγκεκριμένο, προσκομίζεται θεωρημένος συγκριτικός πίνακας λειτουργικότητας και προδιαγραφών σύμφωνα με τον οποίο οι εγκαταστάσεις τηρούν τις κατά περίπτωση προδιαγραφές των παραρτημάτων 3 και 4. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για τις οποίες στα παραρτήματα 3 και 4 δεν προβλέπονται προδιαγραφές, προσκομίζεται θεωρημένος συγκριτικός πίνακας λειτουργικότητας και δυναμικότητας όπου θα αναφέρεται ότι οι εγκαταστάσεις είναι λειτουργικές και προσαρμόζονται στη δυναμικότητα της εκμετάλλευσης. Οι ανωτέρω πίνακες θεωρούνται από το αρμόδιο τμήμα για την έκδοση αδειών λειτουργίας με βάση τα αρχιτεκτονικά σχέδια που υποβάλλονται στην Υπηρεσία Δόμησης.

4.1.3 Αναλυτική επιμέτρηση υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον επιβλέποντα μηχανικό στην οποία καταγράφονται όλα τα ποσοτικά στοιχεία των εργασιών που έχουν ήδη εκτελεστεί για κάθε διακριτό τμήμα των εγκαταστάσεων και αφορούν στο εγκεκριμένο φυσικό

αντικείμενο του έργου. Δεν καταγράφονται εργασίες οι οποίες δεν έχουν εκτελεστεί, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές έχουν προτιμολογηθεί.

4.2 Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται με σκελετό θερμοκηπίου.

4.2.1 Η έγκριση κατασκευής, σύμφωνα με την εγκύκλιο 5888/3-2-2004 και τον Ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52 Α'), για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται με σκελετό θερμοκηπίου και για τις οποίες υπάρχει έγκριση τύπου, από την οποία πρέπει να προκύπτει α) το είδος των ζώων για το οποίο έχει εκδοθεί και β) ο μέγιστος αριθμός ζώων που δύνανται να σταβλιστούν προκειμένου οι εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τα κοινοτικά πρότυπα ή/και τις εθνικές προδιαγραφές.

4.2.2 Αναλυτική επιμέτρηση υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον κατασκευαστή στην οποία καταγράφονται όλα τα ποσοτικά στοιχεία των εργασιών που έχουν ήδη εκτελεστεί για κάθε διακριτό τμήμα των εγκαταστάσεων και αφορούν στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο του έργου. Δεν καταγράφονται εργασίες οι οποίες δεν έχουν εκτελεστεί, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές έχουν προ-τιμολογηθεί.

4.3 Περιφράξεις.

4.3.1 Εγκεκριμένη οικοδομική άδεια για την περίφραξη ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 4495/2017 (ΦΕΚ 167 Α') «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κάθε φορά, ή έγγραφη γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν. 4178/2013 (ΦΕΚ 174 Α') «Αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης, περιβαλλοντικό ισοζύγιο και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κάθε φορά, είτε πρόκειται για περιφράξεις αγροτεμαχίων επί των οποίων προβλέπεται η ανέγερση κτισμάτων/ κατασκευών είτε πρόκειται για περιφράξεις αγροτεμαχίων μόνιμων φυτειών.

4.3.2 Τοπογραφικό διάγραμμα του αγροτεμαχίου με επισήμανση των πλευρών που έχουν περιφραχθεί, εφόσον η επένδυση που υλοποιήθηκε διαφοροποιείται από την εγκεκριμένη.

4.4.Επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη της ενεργειακής αυτονομίας και ανεξαρτησίας των αγροτικών μονάδων.

4.4.1 Υπογεγραμμένη σύμβαση για αυτοπαραγωγό με ενεργειακό συμψηφισμό (netmetering).

4.4.2 Ιδιωτικό συμφωνητικό που έχει συναφθεί με την εταιρεία που έχει αναλάβει την προμήθεια ή/και εγκατάσταση του συστήματος, κατατεθειμένο σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Στο ιδιωτικό συμφωνητικό πρέπει να αναφέρονται επιπλέον ο κατασκευαστής, οι τύποι και οι αριθμοί σειράς για τα διακριτά μέρη του συστήματος, τον πίνακα σύνδεσης, η εγγύηση και τα στοιχεία ασφάλειας (περίφραξη, κάμερες, συναγερμοί) και ότι ο εξοπλισμός είναι καινούριος και απαλλαγμένος βαρών. Εφόσον δεν υπάρχει ιδιωτικό συμφωνητικό, τότε προσκομίζεται βεβαίωση του πωλητή στην οποία αναφέρονται όλα τα παραπάνω στοιχεία.

5. Δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου.

5.1 Γενικά δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου. Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο ισχύουν για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου του συνόλου των επενδυτικών δαπανών και για τον σκοπό αυτό, εκτός κι αν διαφορετικά ορίζεται κατά περίπτωση, ο δικαιούχος προσκομίζει τα εξής δικαιολογητικά:

5.1.1 Φορολογικά στοιχεία (παραστατικά δαπάνης) όπως, ενδεικτικά, τιμολόγια πώλησης, τιμολόγια έργου, δελτία παροχής υπηρεσιών, παραστατικά διακίνησης και λοιπά δικαιολογητικά όπως αυτά ορίζονται σε κάθε περίπτωση.

5.1.2 Αποδεικτικά εξόφλησης των παραστατικών δαπάνης.

5.1.2.1 Όλα τα παραστατικά δαπανών, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκδοθεί με την ένδειξη «εξοφλήθη» ή «επί πιστώσει», θα πρέπει να συνοδεύονται από εξοφλητική απόδειξη ή από βεβαίωση είσπραξης του πωλητή, στην οποία θα αναγράφεται ο αριθμός των παραστατικών τα οποία αυτή αφορά και η οποία θα φέρει την σφραγίδα και την υπογραφή του πωλητή.

5.1.2.2 Στα δικαιολογητικά εξόφλησης τα οποία αφορούν παραστατικά δαπάνης άνω των 500 ευρώ προ ΦΠΑ πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία των τραπεζικών μέσων εξόφλησης τα οποία συνυποβάλλονται. Σε περίπτωση τμηματικής εξόφλησης, το άθροισμα των ποσών των τμηματικών καταβολών οι οποίες αναφέρονται επί της εξοφλητικής απόδειξης πρέπει να μην υπολείπονται του συνολικού πληρωτέου ποσού το οποίο αναφέρεται στα παραστατικών δαπάνης, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

5.1.2.3 Σε παραστατικά δαπάνης άνω των 500 ευρώ προ ΦΠΑ, με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης 5.1.2.4, δεν γίνεται δεκτή η κατάθεση μετρητών από τον δικαιούχο απ' ευθείας στον λογαριασμό του προμηθευτή.

5.1.2.4 Τα δικαιολογητικά εξόφλησης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την πληρωμή ποσών προκαταβολών (δηλαδή τμηματικές πληρωμές σε προγενέστερο χρόνο από την έκδοση των σχετικών τιμολογίων) που γίνεται για εμπορικούς λόγους. Οι προκαταβολές αυτές γίνονται δεκτές και συνυπολογίζονται στην εξόφληση του συνολικού ποσού της επενδυτικής δαπάνης. Στην περίπτωση που οι προκαταβολές πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο προγενέστερο της οριστικής υποβολής της αίτησης στήριξης (δηλαδή πριν την ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών του δικαιούχου) γίνονται δεκτές με την προϋπόθεση ότι α) πραγματοποιήθηκαν μετά την ημερομηνία αναγγελίας της ζημιάς και β) δεν υπερβαίνουν το 15% της συνολικής δαπάνης του επενδυτικού αγαθού, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή και στις περιπτώσεις των αποδείξεων λιανικής πώλησης καθώς και στις περιπτώσεις των αγορών από το εξωτερικό.

5.1.2.5 Τα δικαιολογητικά εξόφλησης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν βεβαιώσεις του αρμόδιου Οικονομικού Εφόρου περί απαλλαγής του δικαιούχου από την καταβολή του αναλογούντος

ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ. αριθμ Π.2869/2389/ΠΟΛ. 137/04-05-1987 (ΦΕΚ 236 Β΄) απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Τα ανωτέρω ποσά απαλλαγής από την καταβολή ΦΠΑ συνυπολογίζονται στην εξόφληση των παραστατικών πώλησης τα οποία έχουν εκδοθεί από την προμηθεύτρια επιχείρηση (τιμολόγιο πώλησης ή τιμολόγιο πώλησης-δελτίο αποστολής), στα οποία έχει χρεώσει τον αναλογούντα ΦΠΑ, τον οποίο δε θα εισπράξει, αναγράφοντας σ' αυτά την ένδειξη «Δεν εισπράττεται ΦΠΑ-Υπόχρεος για την καταβολή του είναι ο αγοραστής με την προσωρινή δήλωση βάσει της απόφασης Π.2869/2389/04-05-1987».

5.1.3 Ιδιωτικά συμφωνητικά τα οποία συνάπτει ο δικαιούχος με προμηθευτές του σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Τα ιδιωτικά συμφωνητικά τα οποία προσκομίζει ο δικαιούχος πρέπει να είναι θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή να έχουν περιληφθεί σε τριμηνιαία κατάσταση συμφωνητικών ή τα στοιχεία τους να έχουν γνωστοποιηθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Οι περιπτώσεις όπου το ιδιωτικό συμφωνητικό απαιτείται ως επιπλέον δικαιολογητικό πιστοποίησης του οικονομικού αντικείμενου είναι οι εξής:

α. Ανάθεση εργολαβιών ή υπεργολαβιών τεχνικών έργων άνω των 6.000 ευρώ, κατατεθειμένο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

β. Απασχόληση και αμοιβή εργατών γης από τον δικαιούχο.

γ. Ανάθεση σε σύμβουλο – μελετητή της εκπόνησης μελέτης για τους σκοπούς της υποβολής ή/και της παραλαβής των επενδύσεων του σχεδίου.

δ. Ανάθεση στον συντάκτη – γεωτεχνικό των εργασιών τόσο για τη σύνταξη του φακέλου υποψηφιότητας όσο και για την παροχή τεχνικής στήριξης στον δικαιούχο.

Τα σχετικά παραστατικά δαπάνης (Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών - ΑΠΥ, Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών, τιμολόγια έργου, κ.λπ.) τα οποία τιμολογούν τα παραπάνω υποβληθέντα ιδιωτικά συμφωνητικά πρέπει να εκδίδονται υποχρεωτικά από τον συμβαλλόμενο προμηθευτή.

5.2 Συμπληρωματικά, για τα γενικά δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της παραγράφου 5.1 προβλέπονται τα εξής:

5.2.1 Όλα τα παραστατικά δαπανών και τα σχετικά δικαιολογητικά εξόφλησης για να γίνονται δεκτά, πρέπει να έχουν ημερομηνία έκδοσης ίδια ή μεταγενέστερη της αναγγελίας ζημιάς, με την επιφύλαξη της παρ. 5.1.2.4.

5.2.2 Σε περίπτωση κατά την οποία η προμήθεια επενδυτικών αγαθών γίνεται απευθείας από το εξωτερικό, απαιτείται να υποβληθούν:

α) Τα τιμολόγια πώλησης που έχουν εκδοθεί από τους οίκους του εξωτερικού και η επίσημη μετάφραση τους.

β) Τα εκάστοτε προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία φορολογικά και εμπορικά έγγραφα κατά περίπτωση σύμφωνα με το είδος του διακανονισμού και της διακίνησης (π.χ. δελτία αποστολής, ΑΠΥ μεταφορικών, φορτωτικές, ναύλος μεταφοράς, ασφάλιστρα μεταφοράς, B/L, CMR κ.λπ.).

γ) Αντίγραφο αποδεικτικών εξόφλησης των παραστατικών από τη μεσολαβούσα τράπεζα και εφόσον απαιτείται εκτελωνισμός (χώρες εκτός Ε.Ε.), αντίγραφο της σχετικής άδειας εκτελωνισμού. Σημειώνεται ότι για τιμολόγια που έχουν εκδοθεί στην Αγγλική γλώσσα δεν απαιτείται μετάφραση, εκτός αν αυτό ζητηθεί κατά την διάρκεια του διοικητικού ελέγχου.

5.2.3 Σε περίπτωση κατά την οποία η αγορά των επενδυτικών αγαθών πραγματοποιείται επί τόπου από τον δικαιούχο εντός χώρας της Ε.Ε. και η μεταφορά τους γίνεται με ίδια μέσα, απαιτείται η προσκόμιση τιμολογίου πώλησης του οίκου του εξωτερικού και αντίγραφο του σχετικού αποδεικτικού εξόφλησης. Για ποσά τιμολογίων άνω των 500 ευρώ απαιτείται και η προσκόμιση των σχετικών τραπεζικών παραστατικών.

5.2.4 Οι αποδείξεις λιανικής πώλησης γίνονται δεκτές μόνον εφόσον η αξία δεν υπερβαίνει τα 500 ευρώ προ ΦΠΑ. Συνοδεύονται απαραίτητως από δικαιολογητικό διακίνησης στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης της απόδειξης, τα πλήρη στοιχεία των συναλλασσομένων (ονοματεπώνυμο/επωνυμία, ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ταχυδρομική διεύθυνση εκδότη και πελάτη) καθώς και η πλήρης περιγραφή του προϊόντος (είδος, τύπος, δυναμικότητα και σειριακό αριθμό).

5.2.5 Η καταβολή της στήριξης για την αμοιβή του συντάκτη γεωτεχνικού, τόσο για τη σύνταξη του φακέλου υποψηφιότητας όσο και για την παροχή τεχνικής στήριξης στον δικαιούχο, γίνεται κατόπιν της προσκόμισης α) του ιδιωτικού συμφωνητικού ανάθεσης των συγκεκριμένων εργασιών, β) των αντίστοιχων αποδείξεων παροχής υπηρεσιών και γ) των δικαιολογητικών εξόφλησής τους.

5.2.6 Η αίτηση για την καταβολή της στήριξης που αφορά στη δαπάνη τεχνικής στήριξης μπορεί να γίνεται σε κάθε δόση πληρωμής με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνει το $\frac{1}{3}$ της συγκεκριμένης συνολικής επιλέξιμης δαπάνης (όπως αυτή αναφέρεται στην οριστική απόφαση έγκρισης). Συνεπάγεται ότι στην περίπτωση που η αίτηση αφορά σε τελική αίτηση πληρωμής είναι επιλέξιμο το σύνολο της υπολειπόμενης επιλέξιμης δαπάνης.

5.2.7 Στην περίπτωση κατά την οποία η σύνταξη του φακέλου υποψηφιότητας ή/και η παροχή τεχνικής στήριξης γίνεται από μελετητή – γεωτεχνικό ο οποίος δεσμεύεται με σχέση εργασίας με μια εταιρεία είναι δυνατόν ο συμβαλλόμενος στο συμφωνητικό με τον υποψήφιο και ο εκδότης των σχετικών ΑΠΥ να είναι η εταιρεία αυτή με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η προαναφερθείσα σχέση εργασίας. Η τεκμηρίωση της σχέσης εξαρτημένης εργασίας που μπορεί να αφορά μισθωτούς αλλά και συνεργάτες ελεύθερους επαγγελματίες ή /και εταίρους εταιρειών γίνεται με βεβαίωση απασχόλησης από την εταιρεία – εργοδότη. Οι περιπτώσεις μη εξαρτημένης εργασίας, δηλαδή

παροχής υπηρεσιών τρίτων προς την εταιρεία η οποία συμβάλλεται με τον υποψήφιο δικαιούχο αποκλείονται.

5.2.8 Η καταβολή της στήριξης για εκπόνηση και παράδοση μελετών, εκτός της παραπάνω περίπτωσης 5.2.6, γίνεται με την προσκόμιση α) το ιδιωτικό συμφωνητικό ανάθεσης των συγκεκριμένων μελετών στο οποίο αναφέρονται οι όροι της ανάθεσης και τα παραδοτέα της μελέτης και β) οι αντίστοιχες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών και των σχετικών δικαιολογητικών εξόφλησης. Τα παραδοτέα της μελέτης πρέπει να βρίσκονται στην εκμετάλλευση και να είναι διαθέσιμα κατά την παραλαβή των σχετικών επενδύσεων.

5.2.9 Τα έξοδα έκδοσης άδειας δόμησης, μελέτης και επίβλεψης του έργου τεκμηριώνονται με την εξοφλημένη Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών ή με το εξοφλημένο Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών του μηχανικού καθώς και τα αποδεικτικά καταβολής από τον δικαιούχο των εισφορών ΕΦΚΑ. Επισημαίνεται ότι οι εισφορές υπέρ τρίτων που καταβάλλουν οι δικαιούχοι για την έκδοση της άδειας δόμησης δεν περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες δαπάνες. Για τις δαπάνες της παραγράφου αυτής δεν απαιτείται η υποβολή ιδιωτικού συμφωνητικού ανάθεσης των συγκεκριμένων εργασιών.

5.2.10 Όταν υποβάλλονται παραστατικά για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου έργων γεωργικών κτιρίων και κατασκευών και το συνολικό ποσό των παραστατικών υπερβαίνει τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της επένδυσης, ο δικαιούχος δύναται να εξαιρέσει από την υποβολή παραστατικά συνολικού ποσού ίσου με το ποσό της υπέρβασης της υλοποίησης με την προϋπόθεση ότι αυτά δεν αφορούν σε αμοιβές προσωπικού και ασφαλιστικές εισφορές.

5.2.11 Οι παρακρατούμενοι φόροι που υπολογίζονται επί των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών ορισμένων ελευθέρων επαγγελματιών όπως και επί των τιμολογίων έργου των εργολάβων, αποδίδονται στο Δημόσιο από τον λήπτη της υπηρεσίας. Το τμήμα αυτό της αξίας των παραστατικών παροχής υπηρεσιών είναι επιλέξιμο για στήριξη με την προϋπόθεση ότι προσκομίζεται η δήλωση απόδοσης φόρου από τον δικαιούχο.

Παράδειγμα κατανόησης: Η παρακράτηση φόρου 20% για αμοιβές έχει εφαρμογή για ΑΠΥ ανεξαρτήτως ποσού. Ο παρακρατούμενος φόρος υπολογίζεται στην καθαρή αξία της ΑΠΥ, π.χ. για αμοιβή 1.000€ έχουμε:

$$1.000€ \times 20\% \text{ παρακρατούμενος φόρος} = 200€ \quad 1.000€ \times 24\% \text{ ΦΠΑ} = 240€.$$

Ο μελετητής εισπράττει $1.000€ - 200€ + 240€ = 1.040€$ και ο δικαιούχος αποδίδει στην εφορία 200€ με την δήλωση απόδοσης φόρου.

Στο παραπάνω παράδειγμα το συνολικό επιλέξιμο ποσό για στήριξη είναι 1.000€ καθώς ο παρακρατούμενος φόρος 20% είναι προκαταβολή του φόρου εισοδήματος του μελετητή σύμφωνα με την αμοιβή που έχει λάβει.

5.3 Ειδικά δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικείμενου έργων γεωργικών κτιρίων και κατασκευών, επιπλέον των γενικών δικαιολογητικών της παραγράφου 5.1., κατά τον τρόπο ανάθεσης /εκτέλεσης του έργου.

5.3.1 Αυτεπιστασία έργου (χωρίς ανάθεση σε εργολάβο).

1. Οι δαπάνες υλικών πιστοποιούνται με τα σχετικά τιμολόγια αγοράς και τα παραστατικά εξόφλησης τα οποία έχουν εκδοθεί στην επωνυμία του δικαιούχου.

2. Για τις περιπτώσεις απασχόλησης και αμοιβής εργατών γης από τον δικαιούχο, προσκομίζεται i) Ιδιωτικό συμφωνητικό για κάθε εργάτη, θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλομένων. Το ιδιωτικό συμφωνητικό, περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα στοιχεία των συμβαλλομένων (συμπεριλαμβανομένου και του ΑΜΚΑ του εργάτη), την ακριβή περιγραφή της εργασίας, τον τόπο και τον χρόνο απασχόλησης και την αξία της συναλλαγής και ii) Αντίτυπο καταβολής του εργόσημου για τον εργοδότη, συμπληρωμένο με τα στοιχεία του εργαζόμενου, την ημερομηνία πληρωμής και την υπογραφή του.

3. Για τις περιπτώσεις απασχόλησης και αμοιβής εργατοτεχνικού προσωπικού από τον δικαιούχο, προσκομίζεται i) Κατάσταση ημερομισθίων εργατοτεχνικού προσωπικού υπογεγραμμένη από τους εργαζόμενους και τον εργοδότη, ii) ηλεκτρονική εκτύπωση αναλυτικής περιοδικής δήλωσης οικοδομοτεχνικού έργου (ΑΠΔ) όπου ως κύριος του έργου αναγράφεται ο δικαιούχος και iii) Αντίγραφα παραστατικών πληρωμής εισφορών του ΕΦΚΑ για το συνολικό ποσό των εισφορών της ΑΠΔ οικοδομοτεχνικού έργου.

5.3.2 Ανάθεση εκτέλεσης του έργου σε εργολάβο.

1. Προσκομίζεται το σχετικό ιδιωτικό συμφωνητικό έργου το οποίο i) έχει κατατεθεί, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, ii) αφορά σε ολοκληρωμένο έργο ή σε ολοκληρωμένη διακριτή φάση του έργου, iii) περιγράφει αναλυτικά τις εργασίες που έχει συμφωνηθεί να γίνουν και τα υλικά που τυχόν θα χρησιμοποιηθούν και προσδιορίζει το κόστος ανά μέρος του έργου ή/και ανά διακριτή φάση καθώς και το συνολικό τίμημα, iv) ορίζει το χρονοδιάγραμμα του έργου (έναρξη, ενδιάμεσες παραδόσεις, ολοκλήρωση) και τον τρόπο εξόφλησης του εργολάβου (προκαταβολή, μερικές καταβολές, εξόφληση).

2. Προσκομίζονται φωτοαντίγραφα των τιμολογίων έργου (παραστατικά δαπάνης) τα οποία αναφέρουν τα στοιχεία του σχετικού ιδιωτικού συμφωνητικού και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά με τα οποία αποδεικνύεται η εξόφληση των τιμολογίων έργου, συμπεριλαμβανομένων και των παρακρατούμενων φόρων.

3. Ανάλογα με τον τρόπο ανάθεσης του έργου από τον δικαιούχο στον εργολάβο, μπορεί να ορίζεται ότι το τίμημα το οποίο προβλέπεται στο ιδιωτικό συμφωνητικό, εκτός από την αμοιβή του

εργολάβου περιλαμβάνει ή δεν περιλαμβάνει την αγορά των υλικών, την αμοιβή του εργατοτεχνικού προσωπικού, τις ασφαλιστικές εισφορές του προσωπικού και τις εργοδοτικές εισφορές.

α) Όταν στο συμφωνηθέν τίμημα δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες αγοράς υλικών αυτές είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να ενισχυθούν ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού και για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις παραγράφους 5.1 και 5.2.

β) Όταν στο συμφωνηθέν τίμημα δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες του εργατοτεχνικού προσωπικού, αυτές είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να ενισχυθούν ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού και για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις περιπτώσεις (β) και (γ) της παραγράφου 5.3.1.

γ) Όταν στο συμφωνηθέν τίμημα περιλαμβάνονται τα υλικά και οι αμοιβές του εργατοτεχνικού προσωπικού, επιλέξιμη προς στήριξη είναι μόνο η δαπάνη που πιστοποιείται με το τιμολόγιο έργου χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών δαπάνης και διακίνησης και δικαιολογητικών εξόφλησης για την αγορά των υλικών, τις αμοιβές του προσωπικού και τις ασφαλιστικές εισφορές.

Επιλέξιμες δαπάνες προς ενίσχυση ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού είναι το ποσό των εργοδοτικών εισφορών που έχει καταβληθεί από τον δικαιούχο στον ΕΦΚΑ. Για τον σκοπό αυτό προσκομίζεται η αναλυτική περιοδική δήλωση οικοδομοτεχνικού έργου (ΑΠΔ) όπου ως κύριος του έργου (κωδικός 4 ΑΠΔ) αναγράφεται ο δικαιούχος και τα αντίγραφα των παραστατικών πληρωμής εισφορών του ΕΦΚΑ με τα οποία έχουν καταβληθεί από τον δικαιούχο οι εργοδοτικές εισφορές της ΑΠΔ οικοδομοτεχνικού έργου (κωδικός 45 ΑΠΔ).

δ) Όταν στο συμφωνητικό αναφέρεται ρητώς ότι στο συμφωνηθέν τίμημα δεν συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εισφορές του εργατοτεχνικού προσωπικού, οι σχετικές δαπάνες είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να ενισχυθούν ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού. Για τον σκοπό αυτό προσκομίζεται η αναλυτική περιοδική δήλωση οικοδομοτεχνικού έργου (ΑΠΔ) όπου ως κύριος του έργου αναγράφεται ο δικαιούχος και τα αντίγραφα των παραστατικών πληρωμής εισφορών του ΕΦΚΑ με τα οποία έχουν καταβληθεί από τον δικαιούχο οι συνολικές εισφορές της ΑΠΔ οικοδομοτεχνικού έργου .

6.Δικαιολογητικά νόμιμης λειτουργίας εκμετάλλευσης και παραγωγικής ικανότητας κατά την ολοκλήρωση.

6.1 Κατά την υποβολή της τελικής αίτησης πληρωμής, οι δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν κατά περίπτωση, τα εξής δικαιολογητικά ολοκλήρωσης:

6.1.1 Δικαιολογητικά που αφορούν στην νόμιμη λειτουργία της εκμετάλλευσης (Άδεια εγκατάστασης, άδεια λειτουργίας, άδεια παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού, μελισσοκομικό βιβλιάριο κ.λπ.).

6.1.2 Στην περίπτωση συστεγαζόμενης γεωργικής εκμετάλλευσης, τεχνική έκθεση, αρχιτεκτονικά σχέδια, άδειες εγκατάστασης και όποιο άλλο αποδεικτικό θεωρείται κατάλληλο για την τεκμηρίωση της λειτουργικής αυτοτέλειας.

6.1.3 Σε εκμεταλλεύσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει την αγορά παρελκόμενων χωρίς ο δικαιούχος να κατέχει κατά την έγκριση ελκυστήρα, υποχρεούται να προσκομίσει στον τελευταίο φάκελο πληρωμής την σχετική άδεια κυκλοφορίας ελκυστήρα στο όνομά του εκτός αν αυτός έχει αποκτηθεί ως εγκεκριμένη δαπάνη του επενδυτικού σχεδίου και η άδεια έχει προσκομισθεί σε προγενέστερο αίτημα πληρωμής.

6.2 Στην περίπτωση όπου υπάρχει διαφοροποίηση στην υλοποίηση από το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο και χωρίς η διαφοροποίηση αυτή να έχει αποτελέσει αντικείμενο εγκεκριμένης τροποποίησης, υποβάλλεται τεχνική έκθεση του μελετητή, συνοδευόμενη από τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, με την οποία τεκμηριώνεται η ορθή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου. Σε όλες τις περιπτώσεις η υλοποίηση κατά παρέκκλιση του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου γίνεται με ευθύνη του δικαιούχου.

6.3 Στην περίπτωση όπου κατά την έγκριση της αίτησης ενίσχυσης έχουν βαθμολογηθεί κάποια από τα κριτήρια που αφορούν στην μελλοντική κατάσταση με το αίτημα πληρωμής συνυποβάλλεται τεχνική έκθεση στην οποία τεκμηριώνεται ότι η βαθμολογία του δικαιούχου δεν διαμορφώνεται χαμηλότερα από τη βαθμολογία του πρώτου επιλαχόντα στην οικεία περιφέρεια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πρόσκλησης του Υ/Μ 5.2 του ΠΑΑ)

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Επενδύσεις στη ζωική παραγωγή - Κοινοτικά πρότυπα υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων

3.1 Γενικά πρότυπα που πρέπει να τηρούν οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Σύμφωνα με το Π.Δ. 374 (Φ.Ε.Κ. 251/Α/22-10-2001) περί της προστασίας των ζώων στα εκτροφεία, σε κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση, πρέπει :

- α) Να υπάρχει ελευθερία κινήσεων των ζώων και σε περίπτωση περιορισμού τους, να υπάρχει επαρκής χώρος για τις φυσιολογικές ανάγκες τους και τις ανάγκες συμπεριφοράς τους.
- β) Τα υλικά και ο εξοπλισμός με τα οποία έρχονται σε επαφή τα ζώα πρέπει να μην είναι επιβλαβή γι' αυτά.
- γ) Να εξασφαλίζονται κατάλληλη θερμοκρασία, υγρασία και φωτισμός.

Τα πιο πάνω πρότυπα δεν εφαρμόζονται στην μελισσοκομία.

3.2 Ειδικά πρότυπα βουστασίων πάχυνσης μόσχων (υποχρεωτική εφαρμογή από 31/12/2006)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 3.1 και σύμφωνα με την Οδηγία 2008/119/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων στις εκτροφές και το Π.Δ. 179/89 (Φ.Ε.Κ. 133/Α/19-6-1998) σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/629/Ε.Ο.Κ. και 97/2/Ε.Κ. του Συμβουλίου και εκτέλεση της απόφασης 97/182/Ε.Κ. της Επιτροπής, πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

Περιορισμός μόσχου σε ατομικό κλωβό μετά την ηλικία των 8 εβδομάδων	απαγορεύεται
Τοιχώματα ατομικού κλωβού (μέχρι 8 ^{ης} εβδομάδας)	διάτρητα
Πλάτος ατομικού κλωβού ή θέσεως / ύψος ακρωμίου	τουλάχιστον 1 μ.
Μήκος ατομικού κλωβού / μήκος μόσχου	τουλάχιστον 1,1 μ.
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο έως 150 χγρ. Ζ.Β.	1,5 τ.μ.
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο με Ζ.Β. μεταξύ 150 και 220 χγρ.	1,7 τ.μ.
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο με Ζ.Β. άνω των 220 χγρ. και μέχρι 6 μηνών	1,8 τ.μ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πρόσκλησης του Υ/Μ 5.2 του ΠΑΑ)

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΑ ΝΕΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ – ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**Επενδύσεις στη ζωική παραγωγή**

Α. Όλα τα μεγέθη των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων τα οποία θα υφίστανται κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, κατ' ελάχιστο υποχρεούνται να πληρούν τα κοινοτικά πρότυπα εφόσον τέτοια προβλέπονται για αυτά (Παράρτημα 3).

Β. Όλες οι νέες σταβλικές εγκαταστάσεις, που συγχρηματοδοτούνται από το υπομέτρο 5.2, υποχρεούνται να πληρούν και τις πέραν των κοινοτικών προτύπων προδιαγραφές του παρόντος παραρτήματος, εφόσον τέτοιες προβλέπονται για αυτές και αφορούν τις ακόλουθες περιπτώσεις:

Μετεγκατάσταση ή ίδρυση νέας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, επέκταση ή προσθήκη χώρων σταβλισμού σε υφιστάμενη κτηνοτροφική εκμετάλλευση και εκσυγχρονισμό χώρων σταβλισμού υφιστάμενης κτηνοτροφικής εγκατάστασης (αλλαγή στέγης, στατική ενίσχυση κ.λπ.).

Γ. Σε περιπτώσεις ανέγερσης νέας ή επιδιόρθωσης υφιστάμενης κτιριακής εγκατάστασης που δεν χρησιμοποιείται για στέγαση ζώων, (π.χ. αποθηκών, χώρων άμελξης, χώρων αναμονής κ.λπ.), δεν δημιουργείται η υποχρέωση τήρησης των προδιαγραφών του παρόντος παραρτήματος.

Δ. Η αποκατάσταση των πρόχειρων καταλυμάτων (Ν. 4052/2012, άρθρο 1, παρ. 2) δεν είναι επιλέξιμη στην παρούσα δράση. Η αντικατάστασή τους είναι επιλέξιμη, υπό την προϋπόθεση της μετατροπής τους είτε σε συμβατικές κατασκευές – οι οποίες θα διαθέτουν στατική μελέτη – είτε σε εγκαταστάσεις θερμοκηπιακού τύπου – οι οποίες θα διαθέτουν έγκριση τύπου. Και στις δύο περιπτώσεις οι νέες κατασκευές πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος παραρτήματος.

Ε. Οι υφιστάμενες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που δεν θα υφίστανται κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, υποχρεούνται στην υφιστάμενη κατάσταση να τηρούν μόνο τα κοινοτικά πρότυπα του παραρτήματος 5. Από την περίπτωση αυτή εξαιρούνται και απαλλάσσονται της υποχρέωσης τήρησης των κοινοτικών προτύπων, α) οι εγκαταστάσεις που έχουν δηλωθεί στην υφιστάμενη κατάσταση αλλά κατά την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης έχουν πάψει να αξιοποιούνται και β) οι πολύ μικρές εκμεταλλεύσεις οικόσιτων ζώων (μέχρι μία ζωική μονάδα) που θα υφίστανται κατά την ολοκλήρωση

ΣΤ. Εξαίρεση από την υποχρέωση τήρησης των προδιαγραφών του παρόντος παραρτήματος:

Η υλοποίηση επενδύσεων εντός υφιστάμενων αιγοπροβατοτροφικών συμβατικών ή θερμοκηπιακών σταβλικών εγκαταστάσεων οι οποίες διαθέτουν άδεια οικοδομής, ή έγκριση τύπου, ή έχουν νομιμοποιηθεί σύμφωνα με τον Ν. 4495/2017 ή τον Ν. 4859/2021, δεν επισύρει την υποχρέωση τήρησης των προδιαγραφών του παρόντος παραρτήματος για τις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις εφόσον ο καθαρός χώρος ανάπαυσης των ζώων δεν μειώνεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25%. Οι επενδύσεις αυτές είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, η κάθε σταβλική εγκατάσταση πληροί τουλάχιστον τις προδιαγραφές του παραρτήματος 3 (κοινοτικά πρότυπα), εφόσον τέτοιες προβλέπονται για αυτή. Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις:

α) εγκατάσταση ταινίας διατροφής εντός υφιστάμενου στάβλου,

β) εγκατάσταση αμελκτικού συγκροτήματος ή άλλου μηχανολογικού εξοπλισμού (εξαερισμός, δροσισμός κ.λπ.) εντός υφιστάμενου κτιρίου,

γ) κάθε άλλη παρέμβαση στο στάβλο που δεν επιβαρύνει τις συνθήκες υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων.

Ζ. Αδειοδοτήσεις:

Για όλα τα μεγέθη της εκμετάλλευσης με δυναμικότητα άνω της μίας ζωικής μονάδας, πρέπει κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου να λειτουργούν νόμιμα.

Ωστόσο, για τις επενδυτικές δαπάνες που αδειοδοτούνται, προκειμένου να ενισχυθούν από το παρόν καθεστώς ενισχύσεων πρέπει την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης πληρωμής που αφορά την ολοκλήρωσή τους να τηρούν τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία και να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις και άδειες.

Η. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, οι σταβλικές εγκαταστάσεις πληρούν τους όρους του παρόντος παραρτήματος εφόσον συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές των πινάκων 4.1 έως 4.6, εάν οι πίνακες αυτοί τις αφορούν. Ειδικά για τις σταβλικές εγκαταστάσεις θερμοκηπιακού τύπου, αυτές θεωρείται ότι πληρούν τις προδιαγραφές του παρόντος παραρτήματος, εφόσον διαθέτουν έγκριση τύπου.

4.1 Προδιαγραφές πέραν των κοινοτικών προτύπων βουστασίων πάχυνσης μόσχων

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης μόσχου 6 – 15 μηνών σε ολικά σχαρωτά δάπεδα	2,4 – 2,8 τ.μ.
Καθαρός χώρος ανάπαυσης μόσχου 15 μηνών σε συμπαγές δάπεδο	3,0 – 3,5 τ.μ.
Μήκος ταϊστρας για μόσχους 250 χγρ. σε σύστημα περιορισμένης διατροφής	τουλάχιστον 0,45 μ.
Μήκος ταϊστρας για μόσχους 15 – 18 μηνών σε σύστημα περιορισμένης διατροφής	τουλάχιστον 0,60 μ.
Δάπεδο ταϊστρας ψηλότερα από το δάπεδο του χώρου ανάπαυσης	κατά 0,10 μ. περίπου
Δάπεδο ταϊστρας χαμηλότερο ή ίσο με το δάπεδο του διαδρόμου τροφοδοσίας	

4.2 Προδιαγραφές πέραν των κοινοτικών προτύπων βουστασίων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού χωρίς ατομικές θέσεις

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης ανά αγελάδα	5 τ.μ.
Μήκος μετώπου ταϊστρας ανά αγελάδα	τουλάχιστον 0,65 μ.
Αναλογία αριθμού θέσεων παγίδευσης αμελκτηρίου προς τον αριθμό των	1/8 – 1/10

αμελγόμενων αγελάδων	
Πλάτος χώρου τροφοδοσίας των αγελάδων	3,2 – 4,2 μέτρα ανάλογα με την μέθοδο τροφοδοσίας

Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός.	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών).	
Δάπεδο χώρου ανάπαυσης διαπερατό (στραγγερό) ή κατάλληλα διαμορφωμένο.	
Χώρος τροφοδοσίας των αγελάδων και διάδρομος τροφοδοσίας διαστρωμένος με κατάλληλο υλικό (π.χ. οπλισμένο σκυρόδεμα)	
Σύστημα περιορισμού των ζώων κατά την τροφοδοσία ή κατάλληλο σύστημα.	

4.3 Προδιαγραφές πέραν των κοινοτικών προτύπων βουστασιών αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού με ατομικές θέσεις

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Πλάτος θέσης ανάπαυσης	1,10 – 1,50 μ.
Μήκος θέσης ανάπαυσης, χωρίς ταΐστρα στη θέση ανάπαυσης	2,20 – 2,50 μ.
Μήκος θέσης ανάπαυσης, όταν υπάρχει ταΐστρα μπροστά στη θέση ανάπαυσης	1,70 – 1,75 μ.
Πλάτος διαδρόμου κυκλοφορίας μεταξύ δύο σειρών ανάπαυσης και τοίχου	2,50 – 3,00 μ.
Πλάτος διαδρόμου μεταξύ σειρών θέσεων ανάπαυσης και ταΐστρας	3,10 – 3,50 μ.
Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά αγελάδα	τουλάχιστον 0,70 μ.
Μέγιστο μήκος διαδρόμου κυκλοφορίας από οποιαδήποτε θέση, μέχρι την πλησιέστερη έξοδο	15 – 25 μ.
Αναλογία αριθμού θέσεων παγίδευσης αμελκτηρίου προς τον αριθμό των αμελγόμενων αγελάδων	1/8 – 1/10
Κλίση του δαπέδου προς θέση ανάπαυσης	περίπου 2%
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα προς λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος προς στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Θύρες στη συνέχεια των διαδρόμων κυκλοφορίας	
Σύστημα περιορισμού των αγελάδων στην ταΐστρα	
Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων	

4.4 Προδιαγραφές πέραν των κοινοτικών προτύπων βουστασίων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής περιορισμένου σταβλισμού

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Πλάτος θέσης ανάπαυσης	1,10 – 1,20 μ.
Μήκος θέσης ανάπαυσης	1,70 – 1,75 μ.
Εσωτερικό χείλος ταίστρας υψηλότερο από το δάπεδο προς θέσης ανάπαυσης όχι περισσότερο από	0,25 μ.
Δάπεδο ταίστρας υψηλότερο από το δάπεδο προς θέσης ανάπαυσης	κατά 0,10 μ. περίπου
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας, όταν δεν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων	1,2 – 1,5 μ.
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας, όταν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων (δεν υπολογίζεται ο χώρος των παχυνών, εάν υπάρχουν εκατέρωθεν του διαδρόμου)	2,5 – 4,0 μ.
Πλάτος διαδρόμου κυκλοφορίας για μια σειρά ζώων	1,20 – 1,30 μ.
Πλάτος διαδρόμου κυκλοφορίας για δύο σειρές ζώων	2,50 – 2,60 μ.
Κλίση δαπέδου θέσης ανάπαυσης	περίπου 2%
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα προς λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος προς στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Θύρες στη συνέχεια των διαδρόμων κυκλοφορίας	
Δάπεδο ταίστρας ίσο ή χαμηλότερο από τον διάδρομο τροφοδοσίας	
Κανάλια συλλογής κόπρου στη συνέχεια προς θέσης ανάπαυσης	
Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων	

4.5 Προδιαγραφές πέραν των κοινοτικών προτύπων βουστασίων αγελάδων κρεοπαραγωγής (θηλάζουσες ή βοσκή)

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης ανά βελτιωμένη αγελάδα 350 – 400 χγρ. Και του μόσχου για την περίοδο του απογαλακτισμού.	4 τ.μ.

Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά αγελάδα.	Τουλάχιστον 0,50 μ.
Πλάτος χώρου τροφοδοσίας των αγελάδων.	2,5 – 3,0 μ.
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα προς λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος προς στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Χώρος τροφοδοσίας των αγελάδων και διάδρομος τροφοδοσίας κατάλληλα διαστρωμένος (π.χ. οπλισμένο τσιμέντο)	
Σύστημα περιορισμού των ζώων κατά την τροφοδοσία ή κατάλληλο σύστημα	
Για τη διευκόλυνση του θηλασμού, τα μοσχάρια να διατηρούνται σε ιδιαίτερο χώρο, μέσα στον χώρο ανάπαυσης των αγελάδων, από τον οποίο θα μπορούν να εξέρχονται κατά βούληση	

4.6 Προδιαγραφές πέραν των κοινοτικών προτύπων ποιμνιοστασιών

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης, ανά προβατίνα με τα αρνιά προς ή ανά αίγα με τα κατσίκια προς	1,2 – 1,5 τ.μ.
Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά προβατίνα / αίγα	τουλάχιστον 0,3 μ.
Καθαρός χώρος ανάπαυσης αρσενικών	1,4 – 1,7 τ.μ.
Χώρος προαυλίων, ανά προβατίνα με τα αρνιά προς ή ανά αίγα με τα κατσίκια προς	2,5 – 3,0 τ.μ.
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας (αν υπάρχει), όταν δεν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων	1,2 – 1,5 μ.
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας (αν υπάρχει), όταν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων (δεν υπολογίζεται ο χώρος των παχυνίων, εάν υπάρχουν εκατέρωθεν του διαδρόμου)	2,5 – 4,0 μ.
Πλάτος θυρών τροφοδοσίας, εισόδου-εξόδου ζώων, εισόδου-εξόδου μηχανικών μέσων κ.τ.λ.	2,5 – 4,0 μ.
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα προς λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος προς στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Δάπεδο διαπερατό (στραγγερό)	

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Χώρος συγκέντρωσης των ζώων προ του αμελκτηρίου (αν υπάρχει)
Η κυκλοφορία των ζώων προς και από το αμελκτήριο (αν υπάρχει)
Διαχωρισμός αμελχθέντων ζώων και ζώων προς άμελξη
Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων
Ιδιαίτερος χώρος για την άμελξη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πρόσκλησης του Υ/Μ 5.2 του ΠΑΑ)

ΕΥΛΟΓΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ

ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

5.1 Εύλογο κόστος υλοποίησης σταβλικών – μελισσοκομικών-εγκαταστάσεων

Πίνακας 5.1.1 Κτίρια συμβατικής κατασκευής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ	
	(€/τ.μ. κτιρίου)	(€/ζώο ή €/τ.μ.)
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής περιορισμένου σταβλισμού	290	4.200/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού ατομικών θέσεων	280	4.700/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού χωρίς ατομικές θέσεις, σε στρωμνή	240	4.300/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων κρεοπαραγωγής ελεύθερης βοσκής	280	2.300/αγελάδα
Στάβλος πάχυνσης μοσχαριών σε απλά ανοικτά υπόστεγα	240	2.100/μοσχάρι
Στάβλος πάχυνση μοσχαριών σε κτίρια με διαμορφωμένα δάπεδα (κανάλια κ.λπ.)	280	2.450/μοσχάρι
Αιγοπροβατοστάσιο	280	800/προβατο/αίγα
Αιγοπροβατοστάσιο αμιγούς πάχυνσης αρνιών ή κατσικιών	250	200/αρνί – κατσίκι
Αμελκτήριο	500	-----
Χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού (μέχρι 25,00 τ.μ.)	480	-----
Προκατασκευασμένοι οικίσκοι φιλοξενίας εργατών συνολικού εμβαδού έως 50 τ.μ..	300	-----
Υπόστεγο σανών	145	-----
Πίστα ενσίρωσης (δάπεδο)	55	-----
Πίστα ενσίρωσης (δάπεδο και τοιχία)	105	-----
Χώρος εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας	500	-----
Περίφραξη με σενάζι	25€/μέτρο	-----
Περίφραξη απλή	12€/μέτρο	-----

Πίνακας 5.1.2. Κτίρια από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ	
	(€/τ.μ. κτιρίου)	(€/ζώο)
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής περιορισμένου σταβλισμού	125	2.700/αγελάδα
	150	2.750/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού ατομικών θέσεων	125	2.500/αγελάδα
	150	2.550/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού χωρίς ατομικές θέσεις, σε στρωμνή	125	2.500/αγελάδα
	150	
Στάβλος αγελάδων κρεοπαραγωγής ελεύθερης βοσκής	125	2.200/αγελάδα
	150	2.250/αγελάδα
Στάβλος πάχυνσης μοσχαριών σε απλά ανοικτά υπόστεγα	125	800/μοσχάρι
	150	850/μοσχάρι
Στάβλος πάχυνσης μοσχαριών σε κτίρια με διαμορφωμένα δάπεδα (κανάλια κ.λπ.)	125	850/μοσχάρι
	150	900/μοσχάρι
Αιγοπροβατοστάσιο	125	450/πρόβατο – αίγα
	150	500/πρόβατο – αίγα
Αιγοπροβατοστάσιο αμιγούς πάχυνσης αρνιών ή κατσικιών	125	160/αρνί – κατσίκι
	150	150/αρνί – κατσίκι
	200	-----
Αμελκτήριο	250	-----
	315	-----
Χώρος προσωρινής διαμονής- εξυπηρέτησης προσωπικού μέχρι 25,00 τ.μ. (συνοδό κτίριο)	140	-----
Υπόστεγα σανών	60	-----

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ – ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΑ 5.1.1 και 5.1.2 :

1. Τα κτίρια κατασκευασμένα από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ) πρέπει να φέρουν μόνωση και ανοίγματα αερισμού στην οροφή. Η ύπαρξη συνεχούς ανοίγματος στην οροφή δεν είναι απαραίτητη στην περίπτωση των κινητών στεγάστρων καθώς και των στεγάστρων κλειστού τύπου, στα οποία το περιβάλλον είναι ελεγχόμενο (σύστημα δροσισμού με ψυχοπάνελ κ.λπ.), με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή ανοίγματα ώστε να εξασφαλίζεται ο αερισμός θέρους σε περίπτωση ανάγκης. Τα κτίρια αυτά ενισχύονται εφόσον προσκομίζεται βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου για την εξασφάλιση των καταλλήλων συνθηκών για την καλή διαβίωση των ζώων καθώς επίσης και έγκριση του συγκεκριμένου τύπου από το Κέντρο Ελέγχου Γεωργικών Κατασκευών (ΚΕΓΚ) ή άλλο φορέα που θα ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ.

2. Η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά τ.μ. κτιρίου, περιλαμβάνει τις ηλεκτρικές και τις υδραυλικές εγκαταστάσεις, τα παράθυρα, τις μονώσεις, τις σχάρες δαπέδων όπου απαιτείται κ.λπ. Δεν περιλαμβάνει την οικοδομική άδεια.

3. Η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά ζώο περιλαμβάνει, πέραν των κτιριακών, τον εξοπλισμό, την περιφραγή και τη δαπάνη της οικοδομικής άδειας. Αναλυτικότερα, α) στα κτιριακά περιλαμβάνεται ο κύριος στάβλος και οι αποθηκευτικοί χώροι (πλην σιλό) των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ενώ δεν περιλαμβάνεται η δαπάνη επεξεργασίας αποβλήτων, ο χώρος του αμελκτηρίου, ο χώρος γάλακτος και ο χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού και β) στον εξοπλισμό περιλαμβάνεται αποκλειστικά ο συμβατικός εξοπλισμός που ενσωματώνεται στις ανωτέρω κτιριακές εγκαταστάσεις (π.χ. θέσεις ανάπαυσης αγελάδων –κρεβάτια, κάγκελα, ταΐστρες, ποτίστρες κ.λπ.). Δεν περιλαμβάνεται ο λοιπός εξοπλισμός όπως, τα παρασκευαστήρια ζωοτροφών (π.χ. χαρμανιέρα, σφυρόμυλος, κοχλίες, σιλό κ.λπ.), το αμελκτήριο, ο εξοπλισμός διανομής του σιτηρεσίου (π.χ. ενσιρωδιανομέας) κ.λπ.

4. Η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη δύναται να προσαυξάνεται:

4.1 Στις σταβλικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται σε ορεινές περιοχές κατά την έννοια της οδηγίας 85/148ΕΟΚ όπως ισχύει κάθε φορά έως 10% ανά τ.μ. κτιρίου και έως 5% ανά ζώο.

4.2 Στις σταβλικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται σε περιοχές που ισχύουν ειδικό αρχιτεκτονικό όρο και εφόσον προσκομίζεται βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας για την υποχρέωση εφαρμογής τους:

- i. Χωρίς προσκόμιση προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά το νόμο αρμόδιου επαγγελματία, έως 10% ανά τ.μ. κτιρίου και έως 5% ανά ζώο.
- ii. Με προσκόμιση προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά το νόμο αρμόδιου επαγγελματία, έως 20% ανά τ.μ. κτιρίου και έως 10% ανά ζώο.

4.3 Στους ειδικούς αποθηκευτικούς χώρους αποκλειστικά για την αποθήκευση - συντήρηση των προϊόντων της εκμετάλλευσης, με προσκόμιση: α) προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά τον νόμο αρμόδιου επαγγελματία, και β) τεκμηρίωση της αναγκαιότητας της σχετικής υπέρβασης.

4.4 Στους χώρους παραμονής ζώων συμβατικής κατασκευής έως 25 ευρώ/τ.μ. κτιρίου στην περίπτωση τοποθέτησης πάνελ πολυουρεθάνης πάχους κατ' ελάχιστον 3 εκατοστών.

4.5 Στην παρούσα παράγραφο, όπου γίνεται αναφορά σε «σταβλικές εγκαταστάσεις» εννοείται ότι αυτές περιλαμβάνουν το σύνολο των κτιρίων και κατασκευών από τα οποία αποτελείται μια σταβλική εγκατάσταση (στάβλος, αμελκτήριο, χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού, αποθήκης, κ.λπ.). Ωστόσο, οι προσαυξήσεις αφορούν οποιαδήποτε κτίριο και κατασκευή περιλαμβάνεται στους Πίνακες 5.1.1 και 5.1.2.

5. Στα κτίρια από σκελετό θερμοκηπίου του Πίνακα 5.1.2 η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά €/m² αφορά τον τρόπο κατασκευής και συγκεκριμένα:

- i. η πρώτη τιμή αφορά κατασκευή με σωλήνες και πάνελ πολυουρεθάνης το οποίο έχει ελάχιστο πάχος 3 εκατοστά και
- ii. η δεύτερη τιμή αφορά κατασκευή με IPE ή κοιλοδοκούς και πάνελ πολυουρεθάνης το οποίο έχει ελάχιστο πάχος 3 εκατοστά.

6. Η επιλέξιμη δαπάνη κατασκευής στάβλων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ή κρεοπαραγωγής δεν περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις εκτροφής μοσχαριών μετά τις 120 ημέρες.

7. Σε στάβλους αγελάδων που κατασκευάζονται με την μορφή «σταβλο-υποστέγων», δηλαδή υπόστεγων χωρίς περιμετρικούς τοίχους, οι ανώτατες επιλέξιμες δαπάνες μειώνονται στο 60% ανά m² κτιρίου (δηλαδή μείωση κατά 40%) και στο 50% ανά ζώο.

5.2 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών διαμόρφωσης και περιφραξης.

Πίνακας 5.2.1 Διαμόρφωση και περιφραξη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
Διαμόρφωση χώρου – ισοπέδωση	352€/στρ
Ισοπέδωση	62 €/στρ
Περιφραξη με σενάζι	21 €/ τρέχον μέτρο
Περιφραξη	10 €/ τρέχον μέτρο

5.3 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών εξοπλισμού αιγοπροβατοτροφίας

Πίνακας 5.3.1 Αμελκτικές μηχανές αιγοπροβάτων.

ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ				Κυκλική
		Παγίδα παλινδρομική		Παγίδα γρήγορης εξόδου		
		Χωρίς αυτόματη διατροφή	Με αυτόματη διατροφή	Χωρίς αυτόματη διατροφή	Με αυτόματη διατροφή	
9	18	18.500 €	20.800 €	20.957 €	23.257 €	-
12	12	21.000 €	22.500 €	22.725 €	24.750 €	-
12	24	22.500 €	25.450 €	25.950 €	28.950 €	-
15	30	25.250 €	29.800 €	28.500 €	32.500 €	-
16	32	25.250 €	29.800 €	28.500 €	32.500 €	-
18	18	24.400 €	26.700 €	26.200 €	28.500 €	40.000 €
18	36	28.000 €	32.600 €	29.900 €	34.500 €	-
24	24	28.000 €	30.950 €	31.550 €	34.500 €	49.000 €
24	48	34.500 €	40.400 €	41.400 €	47.500 €	-
30	30	34.500 €	38.300 €	37.500 €	41.500 €	52.000 €
32	32	34.500 €	38.300 €	37.500 €	41.500 €	53.000 €
36	36	42.000 €	46.600 €	43.900 €	48.500 €	55.000 €
48	48	50.000 €	50.000 €	50.000 €	50.000 €	60.000 €

1. Οι ανωτέρω τιμές δεν περιλαμβάνουν σύστημα αυτόματης αφαίρεσης θηλάστρων
2. Οι ανωτέρω τιμές δεν περιλαμβάνουν σύστημα αυτόματης γαλακτομέτρησης

Πίνακας 5.3.2 Μηχανές γαλουχίας αιγοπροβάτων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΞΙΑ (ευρώ/μηχανή)
Μη αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας	5.000

Αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας	8.000
-------------------------------------	-------

Πίνακας 5.3.3 Παγολεκάνες αιγοπροβάτων

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΓΟΛΕΚΑΝΗΣ (λίτρα)	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΓΟΛΕΚΑΝΗΣ (λίτρα)	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
150 – 200	1.750€	601 – 700	4.450 €
201 – 300	2.250€	701 – 800	4.800 €
301 – 400	2.900€	801 – 900	5.200 €
401 – 500	3.450€	901 – 1.000	5.400€
501 – 600	4.000€		

5.4 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών μελισσοκομίας.

Η δαπάνη αγοράς μελλισσομήνους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 60 ευρώ.

5.5.Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδύσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη της ενεργειακής αυτονομίας και ανεξαρτησίας των αγροτικών μονάδων

Για την επίτευξη της ενεργειακής αυτονομίας και ανεξαρτησίας των αγροτικών μονάδων, συνδεδεμένων ή μη διασυνδεδεμένων με το δίκτυο, επιδοτούνται οι δαπάνες σε:

- Συστήματα αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές. Συγκεκριμένα οι επιλέξιμες παρεμβάσεις αφορούν στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων χωρίς περιορισμό ισχύος ή/και μικρής ανεμογεννήτριας (μΑ/Γ) ισχύος $\leq 50\text{kW}$.
- Αποθηκευτικά συστήματα μπαταρίας τεχνολογίας ιόντων λιθίου
- Έξυπνο σύστημα ενεργειακής διαχείρισης το οποίο περιλαμβάνει έξυπνες συσκευές καταγραφής και παρακολούθησης ενεργειακών δεδομένων καθώς και cloud πλατφόρμα ενεργειακής διαχείρισης του συνολικού ενεργειακού συστήματος (δηλαδή της παραγωγής, της αποθήκευσης και της κατανάλωσης)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
Φωτοβολταϊκό συνδεδεμένο στο δίκτυο ή μη διασυνδεδεμένο, με σταθερές βάσεις	1000 €/kW
Φωτοβολταϊκό συνδεδεμένο στο δίκτυο ή μη διασυνδεδεμένο, με ιχνηλάτες (trackers)	1250 €/kW
Μικρή ανεμογεννήτρια ισχύος μικρότερης ή ίσης των 50kW	3800 €/kW
Αποθηκευτικό σύστημα μπαταρίας ιόντων λιθίου	600 €/kWh
Έξυπνο σύστημα ενεργειακής διαχείρισης (πλατφόρμα ενεργειακής διαχείρισης και έξυπνες συσκευές)	2.500 €/σύστημα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΓΟΡΑΣ (€)
ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ	
ΘΗΛΥΚΑ ΑΡΝΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 4-6 ΜΗΝΩΝ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΦΥΛΕΣ	120
ΘΗΛΥΚΑ ΑΡΝΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 4-6 ΜΗΝΩΝ ΜΙΓΑΔΕΣ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΦΥΛΩΝ ΜΕ ΞΕΝΙΚΕΣ ΦΥΛΕΣ	180
ΘΗΛΥΚΑ ΑΡΝΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 4-6 ΜΗΝΩΝ ΞΕΝΙΚΕΣ ΦΥΛΕΣ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ	220
ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 4-6 ΜΗΝΩΝ	300
ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΠΡΟΒΑΤΙΝΕΣ	350
ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΑΙΓΕΣ	350
ΒΟΟΕΙΔΗ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
ΝΕΑΡΑ ΜΟΣΧΑΡΙΑ 5-12 μηνών	500-1200
ΒΟΕΙΟ ΝΕΑΡΟ κρεατοπαραγωγα 16-22 μηνων	2100
ΒΟΕΙΟ ανω των 24 μηνών	2200
ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΜΟΣΧΑΡΙΑ ΚΑΘΑΡΟΑΙΜΩΝ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΦΥΛΩΝ (ξενικες φυλές) 8-10 μηνών	1500
ΑΓΕΛΑΔΕΣ	1600
ΒΟΟΕΙΔΗ ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
αγελαδες γαλακτοπαραγωγης ανω των 2 ετων ελληνικές καθαρόαιμες	2000
ΜΟΣΧΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ 16-18 μηνών με Pedigree	2300
ΜΟΣΧΙΔΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 16-18 μηνών με Pedigree	2600
ΜΟΣΧΑΡΑΚΙΑ ΘΗΛΥΚΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 6 ΜΗΝΩΝ	800
ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΗ	
ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΗ παραφυσάδες 5 πλαίσια	60

Παρατηρήσεις

- Επιτρέπεται ο συνδυασμός διαφορετικών τεχνολογιών ΑΠΕ (φ/β και μΑ/Γ) στο ίδιο σύστημα. Για ανάπτυξη συστημάτων ετήσιας παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας μεγαλύτερης ή ίσης των 350.000kWh, επιβάλλεται η εγκατάσταση μΑ/Γ συνδυασμένη ή όχι με φ/β σύστημα.
- Τα διασυνδεδεμένα με το δίκτυο φωτοβολταϊκά συστήματα που θα αναπτυχθούν (ανεξάρτητα ή συνδυασμένα με μΑ/Γ) θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνουν αποθηκευτικό σύστημα αποθήκευσης μπαταρίας ιόντων λιθίου. Το σύστημα αποθήκευσης θα πρέπει να έχει κατ' ελάχιστο εγκατεστημένη χωρητικότητα ίση με την εγκατεστημένη ισχύ παραγωγής του φωτοβολταϊκού σταθμού (ή του συνολικού συστήματος παραγωγής για την περίπτωση συνδυασμού με μΑ/Γ) για μία ώρα.
- Κάθε σύστημα που θα αναπτυχθεί, θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν έξυπνο μετρητή ηλεκτρικής ενέργειας (smart meter) και πλατφόρμα έξυπνης ενεργειακής διαχείρισης, για την καταγραφή και παρακολούθηση του συνόλου των ενεργειακών μεγεθών της εγκατάστασης δηλαδή του συστήματος παραγωγής, του συστήματος αποθήκευσης και των καταναλώσεων. Η πλατφόρμα θα πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχη εφαρμογή για smartphones.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες του ανωτέρω πίνακα αφορούν στην αγορά, μεταφορά, και εγκατάσταση του σχετικού εξοπλισμού καθώς και στην εκτέλεση συνοδών έργων (π.χ εργασίες εκσκαφών) όπου απαιτείται. Επίσης περιλαμβάνουν το κόστος της μελέτης.
- Στο ποσό της δαπάνης για το έξυπνο σύστημα ενεργειακής διαχείρισης, περιλαμβάνεται το κόστος ενδεχόμενης άδειας λειτουργίας της πλατφόρμας και της εφαρμογής για τουλάχιστον 5 έτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6
(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πρόσκλησης του Υ/Μ 5.2 του ΠΑΑ)

**ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ/ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΩΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.**

Πίνακας 6.1. Αμελκτικές μηχανές αιγοπροβάτων.

Οι τιμές του πίνακα 6.1 καθορίζουν τα μέγιστα επιλέξιμα μεγέθη και όχι τα μέγιστα επιτρεπόμενα μεγέθη.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ(**)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
100 έως 200	9	18	Διαδοχικής	50 + 15
	12	12		35 + 15
	12	24	Παγίδευσης Παγίδα	60 + 15
	15	30		75 + 20
	16	32	Παλινδρομική	75 + 20
	18	18	Παγίδα Ταχείας Εξόδου	50 + 15
201 έως 250	12	24	Διαδοχικής	60 + 15
	15	30		75 + 20
	16	32	Παγίδευσης Παγίδα	75 + 20
	18	18		50 + 15
	18	36	Παλινδρομική	100 + 20
	24	24	Παγίδα Ταχείας Εξόδου	60 + 15

(*) Εμβαδόν (σε τ.μ.): Ο πρώτος αριθμός αφορά το εμβαδόν του αμελκτηρίου τ.μ. και ο δεύτερος αφορά το εμβαδόν χώρου αποθήκευσης γάλακτος (παγολεκάνης). Το εμβαδόν του αμελκτηρίου αφορά αμελκτικές μηχανές που εγκαθίστανται σε κτίρια συμβατικής κατασκευής.

(**) Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών αιγοπροβάτων που δηλώνεται ότι θα υπάρχουν στην ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ N(**)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
	12	24	Διαδοχικής	60 + 15
	15	30		75 + 20
	16	32		75 + 20
	18	18		50 + 15
	18	36		100 + 20

251 έως 300	24	24	Παγίδευσης Παγίδα	60 + 15
	24	48	Παλινδρομική	96 + 20
	30	30	Παγίδα Ταχείας	75 + 20
	32	32	Εξόδου	75 + 20
	18	18	Περιστροφική	36 + 20
	24	24		40 + 20
	30	30		64 + 20
	32	32		64 + 20
301 έως 400	12	24	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	60 + 15
	18	36		100 + 20
	24	24		60 + 15
	24	48		96 + 20
	30	30		75 + 20
	32	32		75 + 20
	18	18	Περιστροφική	36 + 20
	24	24		40 + 20
	30	30		64 + 20
	32	32		64 + 20
36	36	76 + 20		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩ N(**)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
401 έως 500	12	24	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	60 + 15
	24	24		60 + 20
	30	30		75 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		100 + 20
	24	48		96 + 20
	48	48	96 + 20	
	24	24	Περιστροφική	40 + 20
	30	30		64 + 20
	32	32		64 + 20
36	36	96 + 20		
48	48	100 + 20		
	30	30	Παγίδα Παλινδρομική	75 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		96 + 20
	48	48		100 + 20

501 έως 550			Παγίδα Ταχείας Εξόδου	
	24	24	Περιστροφική	40 + 20
	30	30		64 + 20
	32	32		64 + 20
	36	36		76 + 20
	48	48		100 + 20
	60	60		120 + 20
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ(*)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
551 έως 600	36	36	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	96 + 20
	48	48		100 + 20
	30	30	Περιστροφική	64 + 20
	32	32		64 + 20
	36	36		64 + 20
	48	48		100 + 20
	60	60		120 + 20
601 έως 800	48	48	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	96 + 20
	64	64		120 + 20
	30	30	Περιστροφική	64 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		96 + 20
	48	48		100 + 20
	60	60		120 + 20
	72	72		130 + 30
Άνω των 801	48	48	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	100 + 20
	64	64		120 + 20
	72	72		135 + 20
	80	80		140 + 30
	96	96		165 + 30
	48	48	Περιστροφική	100 + 20
	60	60		120 + 20
	72	72		130 + 30
	80	80		140+30
	120	120		250+50

Πίνακας 6.2 Συστήματα αυτόματης γαλουχίας αιγοπροβάτων

Α. Μη αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας			Β. Αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας		
Δυναμικότητα Εκτροφής (αριθμός ενήλικων θηλυκών*)		Αριθμός- Μηχανών (τεμάχια)	Δυναμικότητα Εκτροφής (αριθμός ενήλικων θηλυκών*)		Αριθμός Μηχανών (τεμάχια)
από	έως		από	έως	
100	166	1	100	233	1
167	333	2	234	467	2
334	501	3	468	701	3
502	668	4	702	και άνω	4
669	και άνω	5			

(*) Είναι ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών αιγοπροβάτων που δηλώνεται ότι θα υπάρχουν στην ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.

Πίνακας 6.3. Παγολεκάνες αιγοπροβάτων.

Δυναμικότητα Εκτροφής (αριθμός ενήλικων θηλυκών*)		Συνολική Χωρητικότητα (λίτρα)
από	έως	
100	158	300
159	210	400
211	263	500
264	316	600
317	368	700
369	421	800
422	473	900
474	και άνω	1000**

(*) Είναι ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών αιγοπροβάτων που δηλώνεται ότι θα υπάρχουν στην ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.

(**) Για μεγαλύτερη δυναμικότητα από αυτήν των 474 ενήλικων θηλυκών προβάτων μπορεί να υποβάλλεται μελέτη που να αποδεικνύει αναγκαιότητα υπέρβασης της χωρητικότητας των 1000 λίτρων.

Πίνακας 6.4. Λοιπές Επενδύσεις Αιγοπροβατοτροφίας

Επενδυτικές Δαπάνες	Ποσότητα	Δυναμικότητα
Πλατφόρμα για εγκατάσταση κινητής αμελκτικής μηχανής	1 πλατφόρμα	9 έως 36 αμελκτικές μονάδες
		9 έως 36 θέσεις